

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
ÇANAKKALE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANAKKALE İLİ DENİZ ÇÖPLERİ EYLEM PLANI
DÇEP (2025-2029)

DESTEK SAĞLAYAN KURUMLAR

Çanakkale Valiliği
Çanakkale Belediye Başkanlığı
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı
Ayvacık Belediye Başkanlığı
Bayramiç Belediye Başkanlığı
Biga Belediye Başkanlığı
Bozcaada Belediye Başkanlığı
Çan Belediye Başkanlığı
Eceabat Belediye Başkanlığı
Ezine Belediye Başkanlığı
Gelibolu Belediye Başkanlığı
Gökçeada Belediye Başkanlığı
Lapseki Belediye Başkanlığı
Yenice Belediye Başkanlığı
Çanakkale İl Özel İdaresi
Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
Çardak Belediye Başkanlığı
Evreşe Belediye Başkanlığı
Geyikli Belediye Başkanlığı

Gümüşçay Belediye Başkanlığı
Kalkım Belediye Başkanlığı
Karabiga Belediye Başkanlığı
Kavakköy Belediye Başkanlığı
Kepez Belediye Başkanlığı
Küçükkuyu Belediye Başkanlığı
Terzalan Belediye Başkanlığı
Umurbey Belediye Başkanlığı
DSİ 252. Şube Müdürlüğü
Çanakkale Bölge Liman Başkanlığı
Bozcaada Liman Başkanlığı
Gökçeada Liman Başkanlığı
Karabiga Liman Başkanlığı
Kıyı Emniyeti Çanakkale Müdürlüğü
Gestaş Deniz Ulaşım Tur. Tic. A.Ş.
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Cenal Elektrik Üretim A.Ş.
Çanakkale Liman İşletmesi San. ve Tic. A.Ş.
Dardanel Önentaş Gıda San. A.Ş.
Gelibolu Gemi İnş. San. ve Tic. A.Ş.
İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım San. A.Ş.

ÖNSÖZ

Kıyıya veya denize atılmış, bırakılmış ya da çeşitli yollarla ulaşmış ve denizde kalıcılık teşkil eden katı maddeler deniz çöpleri olarak tanımlanmaktadır. Deniz çöpleri, insanların ve/veya diğer canlıların yaralanmalarına, zarar görmelerine ve ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Deniz çöpleriyle etkin bir mücadele yapmak ve doğal kaynakların kullanılmasında, ekolojik dengeye zarar vermemek amacıyla, deniz çöpü oluşmaması için katı atıkların kaynağında azaltılması, deniz çöplerinin temizlenerek azaltılması ve oluşumunun önlenmesine yönelik çalışmaların ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte bölgesel ve ulusal düzeyde eşgüdümle yapılması, deniz çöplerinin kaynağında azaltılması için ihtiyaç duyulan sosyal ve kültürel altyapının güçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte gerçekleştirilmesi önem arz etmekte olup, konuya entegre bir yaklaşım getirmesi ve yapılan çalışmaların düzenli ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için eylem planlarının oluşturulması ve uygulanması gerekmektedir.

Ülkemizde, atıkların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı gibi yollar ile doğal kaynak kullanımının azaltılması yoluyla atık yönetiminin sağlanması ana hedefimizdir.

Bilindiği üzere, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9uncu maddesinin (h) bendinde "Ülkenin deniz, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının ve su ürünleri istihsal alanlarının korunarak kullanılmasının sağlanması ve kirlenmeye karşı korunması esastır" hükmüne ve 8. maddesinde "Her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır." hükmüne yer verilmektedir. Diğer taraftan ülkemiz, 24/6/1990 tarih ve 20558 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan sözleşme ile MARPOL 73/78'e (Denizlerin Gemiler tarafından kirletilmesinin önlenmesine ait uluslararası denizcilik sözleşmesi) taraf olmuştur. Bu kapsamda; 02.04.2015 tarih ve 29314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin ikinci bölümünün 5inci maddesinin 3üncü bendinin (ö) fıkrası ile "Atıkların toprağa, denizlere, göllere, akarsulara ve benzeri alıcı ortamlara dökülmesi, doğrudan dolgu yapılması ve depolanması suretiyle çevrenin kirletilmesi yasaktır." hükmünün yanı sıra anılan yönetmeliğin 7nci maddesinde "Atık yönetiminden sorumlu olan taraflar üretimden bertarafa kadar olan süreçte ürünlerin ve atıkların çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve güvenli bir şekilde yönetilmesi amacıyla ilgili personeline eğitim vermek/verdirmekle, kamuoyunda farkındalık yaratmakla, atık yönetimine ilişkin duyarlılığı geliştirmek üzere sosyal sorumluluk projeleri ve çevre eğitim projeleri yapmakla/katkı sağlamakla, yazılı ve görsel basında spot yayınlar yapmakla veya bu amaçla yapılan çalışmalara katkı sağlamakla yükümlüdürler." hükmüne yer verilmektedir.

Bu bağlamda, hazırlanan işbu Deniz Çöpleri İl Eylem Planı, kapsamakta olduğu deniz alanında, kara kökenli, denizcilik, balıkçılık ve turizm faaliyetlerinden kaynaklanan deniz çöplerinin kıyı şeridinde, deniz suyunda ve tabanında temizlenerek azaltılması ve oluşumunun önlenmesine yönelik faaliyetleri içerir.

Bu plan yukarıda bahsi geçen mevzuat ve gereklilikler doğrultusunda Çanakkale ilinde deniz çöpleri ile mücadele için yapılması planlanan iş ve işlemleri belirlemek üzere hazırlanmıştır. Bu plan, 25.02.2025 tarihli ve 36 sayılı MÇK'da alınan karar ile yürürlüğe girmiştir.

VALİ ÖNSÖZÜ

Endüstri ve sanayinin gelişmesi, hızlı kentleşmeyle birlikte çevresel sorunların da yaşanmaya başlandığı ve doğal dengenin bozulduğu bir dünya karşımıza çıkarmıştır. Sürdürülebilir bir dünyanın ve kalkınmanın ancak sürdürülebilir bir çevre ile mümkün olduğu bilinci artık herkes tarafından kabul edilen bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Gelişmiş ülkeler ile birlikte ülkemizde de doğal dengenin bozulması ile insan ve çevre sağlığının olumsuz etkilendiği anlaşılmış olduğundan, öncelikle çevrenin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için, büyük emekler harcayarak yatırımlar yapmaya başlanmıştır.

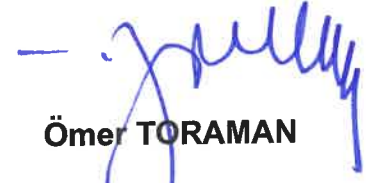
Bu süreçte; Sıfır Atık Projesinin devamı niteliğinde olan “Sıfır Atık Mavi Hareketi”, deniz çöplerine yönelik halkın bilinçlendirilmesi ve gerekli çalışmaların başlatılması çerçevesinde 10.06.2019 tarih ve 2019/09 sayılı “Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması Genelgesi” yürürlüğe alınmış olup, bu proje Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine ERDOĞAN hanımefendinin himayesinde başlatılmıştır.

“Denizler Hep Mavi Kalsın” sloganı ile başlayan bu proje kapsamında denize kıyısı olan 28 İl Müdürlüğüne Deniz Çöpleri İl Eylem Planı Hazırlanması ve Uygulaması Genelgesi gönderilerek 5 yıllık eylem planı hazırlanması istenilmiş; bu kapsamda; İl Mahalli Çevre Kurulumuz vasıtasıyla konunun paydaşları olan kurumların da katılımı

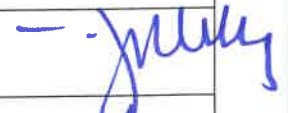
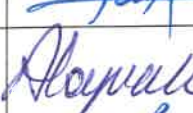
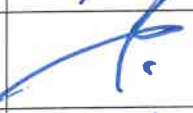
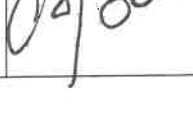
ile oluşturulan komisyon marifetiyle 2020 – 2024 yıllarında Deniz Çöpleri İl Eylem Planı hazırlanmıştır.

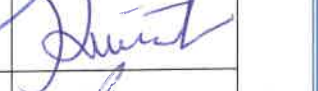
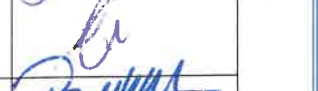
2025-2029 yılları arasını kapsayan Çanakkale İli İkinci Deniz Çöpleri Eylem Planı, bir önceki planın devamı niteliğinde olup; il sınırlarımız içerisinde deniz çöpleri oluşumunun öncelikle kaynağında azaltılmasına yönelik tedbirleri, bununla birlikte, deniz ve kıyı ortamımızda hâlihazırda bulunan deniz çöplerinin temizlenmesine ve halkımızın farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetleri ve ilgili kurum / kuruluşlar tarafından bu faaliyetlerin Genelge doğrultusunda yürütülmesini kapsamaktadır.

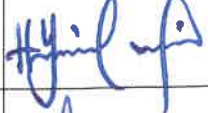
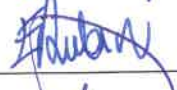
Bu projelerimizin ve eylem planımızın ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Ömer TORAMAN
ÇANAKKALE VALİSİ

Tablo 1 DÇEP Komisyon Üyeleri Listesi

Adı/ Soyadı	Kurumu	Görevi/ Ünvanı	Telefon	e-posta	DÇEP kapsamında sorumluluğu	İmzası
Doç. Dr. Ömer TORAMAN	Çanakkale Valiliği	Vali	0286 217 19 99	canakkale@i cisleri.gov.tr	Komisyon Başkanı	
Muharrem ERKEK	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 217 10 75	muharremer kek@ canakkale.b el.tr	Komisyon Üyesi	
Prof. Dr. R. Cüneyt ERENOĞLU	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Rektör	0286 218 00 18	-	Komisyon Üyesi	
SG. Yb. Orhan ÖĞRENCİ	Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı	Grup Komutanı	0286 212 75 00	-	Komisyon Üyesi	
Mesut BAYRAM	Ayvacık Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 712 18 93	bilgi@canak kaleayvacik. bel.tr	Komisyon Üyesi	
Hasan Cem ATILGAN	Bayramiç Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 773 10 16	hasancemati lgan@bayra mic.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Alper ŞEN	Biga Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 315 00 00	bigabelediye sibasini@gm ail.com	Komisyon Üyesi	
Yahya GÖZTEPE	Bozcaada Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 697 80 81	yaziisleri@b ozcaada.bel. tr	Komisyon Üyesi	
Harun ARSLAN	Çan Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 416 60 90	-	Komisyon Üyesi	
Saim ZİLELİ	Eceabat Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 814 12 42	-	Komisyon Üyesi	
Güray YÜKSEL	Ezine Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 618 10 10	info@ezine.b el.tr	Komisyon Üyesi	
Dr. Ali Kamil SOYUAK	Gelibolu Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 566 10 11	info@gelibol u.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Bülent Ecevit ATALAY	Gökçeada Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 887 24 76	cozum.merk ezi@gokcea da.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Atilla ÖZTÜRK	Lapseki Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 512 10 44	-	Komisyon Üyesi	
Veysel ACAR	Yenice Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 474 32 42	yenice@yeni cebelediyesi. bel.tr	Komisyon Üyesi	
Mustafa ALTINDAĞ	Çanakkale İl Özel İdaresi	Genel Sekreter	0286 220 00 22	-	Komisyon Üyesi	
Abdullah BORCA	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	İl Müdürü	0286 217 11 97	abdullah.bor ca@csb.gov. tr	Komisyon Üyesi	

Ömer KALKAN	Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	İl Müdürü	0286 217 15 57	canakkale@gsb.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Ergün DEMİRHAN	Tarım ve Orman İl Müdürlüğü	İl Müdürü	0286 217 3019	canakkale@tarimorman.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Metin SEMERCİ	Çardak Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 532 50 02	yaziisleri@canakkale.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Hakkı UYSAL	Evreşe Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 577 40 84	info@evrese.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Mevlüt ORUÇOĞLU	Geyikli Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 638 62 12	bilgi@canakkalegeyikli.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Hasan KIRIM	Gümüşçay Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 352 30 97	-	Komisyon Üyesi	
Zeynep ÇELİK	Kalkın Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 484 70 48	-	Komisyon Üyesi	
Ahmet ELBİ	Karabiga Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 354 18 00	karabiga@canakkale.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Necati KOPÇA	Kavakköy Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 597 75 06	-	Komisyon Üyesi	
Birol ARSLAN	Kepez Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 263 01 01	-	Komisyon Üyesi	
Abdülmuttalip GÜREL	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 752 50 54	info@kucukkuyu.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Tuncay GÖYMEN	Terzialan Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 445 40 68	belediye@terzialan.bel.tr	Komisyon Üyesi	
Erdal DOĞAN	Umurbey Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	0286 542 70 09	-	Komisyon Üyesi	
Serdar KURT	DSİ 252. Şube Müdürlüğü	Şube Müdürü	0286 217 57 60	-	Komisyon Üyesi	
Mehmet Kürşat BİÇİCİ	Çanakkale Bölge Liman Başkanlığı	Liman Başkanı	0286 212 98 78	canakkale.liman@uab.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Özgür ÜREYİL	Bozcaada Liman Başkanlığı	Liman Başkanı	0286 697 80 21	bozcaada.liman@uab.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Necdet BİÇİCİ	Gökçeada Liman Başkanlığı	Liman Başkanı	0286 887 31 35	gokceada.liman@uab.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Erol KAYALI	Karabiga Liman Başkanlığı	Liman Başkanı	0286 354 10 17	karabiga.liman@uab.gov.tr	Komisyon Üyesi	
Yasin DUMAN	Kıyı Emniyeti Çanakkale Müdürlüğü	Müdür	0286 213 50 25	-	Komisyon Üyesi	

Hasan İlhan YÜRÜKÇÜ	Gestaş Deniz Ulaşım Tur. Tic. A.Ş.	Genel Müdür	-	-	Komisyon Üyesi	
Mustafa Erhan ARSLAN	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Fabrika Müdürü	-	-	Komisyon Üyesi	
Özgür SURAT	Cenal Elektrik Üretim A.Ş.	Çevre Birim Müdürü	0286 395 30 00	info@cenal.c om.tr	Komisyon Üyesi	
Gülbüz KAYA	Çanakkale Liman İşletmesi San. ve Tic. A.Ş.	SEÇ-K Müdürü	-	gurbuzkaya @portofcana kkale.com	Komisyon Üyesi	
Mertcan ŞİNIK	Dardanel Önentaş Gıda San. A.Ş.	Fabrika Müdürü	0286 263 66 66	-	Komisyon Üyesi	
R. İbrahim ÖZLÜ	Gelibolu Gemi İnş. San. ve Tic. A.Ş.	Tersane Müdürü	-	-	Komisyon Üyesi	
Barış BORA	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım San. A.Ş.	Çevre Birim Müdürü	0286 395 10 10	icdas@icdas .com.tr	Komisyon Üyesi	

İÇİNDEKİLER

	BAŞLIKLAR	SAYFA NO
1	GİRİŞ	1
2	COĞRAFİ KAPSAM VE İLİN GENEL DURUMU	6
3	DENİZ ÇÖPLERİ AÇISINDAN MEVCUT DURUM TESPİTİ, KİRLETİCİLER VE ALACAKLARI TEDBİRLER	9
4	DENİZ ÇÖPLERİNİN TEMİZLENMESİ FAALİYETLERİNİN PLANLANMASI – ALICI ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK ÇALIŞMALAR	47
5	HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI	66
6	DENİZ ÇÖPLERİNİN KAYNAĞINDA AZALTILMASINA YÖNELİK YAPILAN VE YAPILACAK ÇALIŞMALAR	69
7	GENEL DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR	93
8	TABLO LİSTESİ	94
9	ŞEKİL LİSTESİ	95
10	REFERANS LİSTESİ	97

1. GİRİŞ

1.1. Bu planın neden yazıldığına dair genel bilgi ve gerekliliği

Denizlerimizde canlı yaşamının sayıca ve türce giderek azalması, kentsel, endüstriyel ve tarımsal atıklardan kaynaklanan deniz kirliliğinin artması, kıyisal yapılaşmanın büyümesi ve aşırı avlanma gibi nedenler deniz çöplerine müdahale konusunun önemini her geçen gün arttırmaktadır. Çeşitli yollardan meydana gelen deniz kirliliği, doğal kaynakların sürdürülebilirliği ve insanların geleceği bakımından önemlidir.

Atıkların çeşitli kaynaklardan denizlere ve kıyılara ulaşarak, deniz çöplerine neden olması günümüzde karşılaşılan çevre problemlerinin başında gelmekte olup; deniz ve kıyılarımızın tümünde deniz çöpleri sorunu ile karşılaşılmaktadır. Deniz çöpleri, deniz ekosistemine zarar vermekte, canlıların yaralanmalarına ve ekonomik kayıplara neden olabilmektedir.

İlimiz sınırlarında bulunan Ege ve Marmara Denizleri çeşitli kirlilik yüklerine maruz kalmaktadır. Endüstriyel, kentsel, tarımsal alanlardan gelen kirleticiler ve gemi kaynaklı kirleticiler olmak üzere birçok farklı türden oluşmaktadır. Bahsi geçen kirleticilerin etkisiyle gün geçtikçe kirlilik artmakta olup, sürdürülebilir bir yönetim stratejisi oluşturmak ve kirlilik yüklerinin azaltmak amacıyla etkin ve uygulanabilir tedbirler alınması gerekmektedir. İlimiz sınırları geniş bir sahil bölümüne sahiptir. Bununla birlikte deniz trafiği de yoğundur. İlimizde özellikle gemilerin oluşturduğu atıklar büyük risk taşımaktadır.

Deniz çöpleriyle etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi amacıyla, ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte deniz çöpleri oluşumunun öncelikle kaynağında önlenmesi, mevcut deniz çöplerinin temizlenmesine yönelik çalışmaların kıyı ve plaj alanlarında, deniz yüzeyinde, deniz dibinde yapılması, ihtiyaç duyulan sosyal ve kültürel altyapının güçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve deniz çöpleri ile mücadele konusuna bütünlüklü bir yaklaşım getirilerek uygulamalarda birlikteliğin sağlanması, ilgili kurum ve kuruluşların mer'i mevzuattan kaynaklanan ve deniz çöplerinin yönetimi ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkisi bulunan görev ve sorumluluklarının etkin bir şekilde yürütülmesi, tüm bu çalışmaların düzenli ve kesintiye uğramadan yapılabilmesi ile takibinin temin edilmesi, ileriye dönük tedbir programlarının geliştirilmesi ve yıllık deniz çöpü envanterinin oluşturulması için ilk olarak 2020-2024 yıllarını kapsayan Çanakkale İli Deniz Çöpleri İl Eylem Planı 11/12/2019 tarih ve 21 nolu MÇK Kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

10/06/2019 tarih ve 2019/09 sayılı Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi gereğince 2020-2024 yıllarını kapsayan deniz çöpleri eylem planının devamı niteliğinde olan 2025-2029 yıllarına ait ikinci Çanakkale İli Deniz Çöpleri İl Eylem Planı hazırlanmıştır.

Plan kapsamında yapılacak çalışmalar bir önceki eylem planının devamı niteliğinde olup deniz kirliliğine sebep olan deniz çöplerinin, temizlenmesi ve oluşumunu engellemektir. Diğer taraftan halkın bilinçlendirilmesi ve eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesidir.

1.2. Bir önceki eylem planından çıkarılan dersler ve çözüm önerileri

İlimizin denizlere kıyısı olan 9 ilçesi bulunmaktadır. Doğal plajlarımızın kullanımı, rüzgarın etkisi ve derelerden taşıma yoluyla gelen atıklar Marmara Denizi ve Ege Denizine ulaşmaktadır.

Doğal plajlarımız Belediyeler ve İl Özel İdaresinin sorumlulukları dahilinde temizlenmekte, ancak nehir, dere ve çayların ulaştırdığı deniz çöpleri konusunda yetersiz kalınmaktadır. Bu kapsamda gerekli çalışmaların yapılması ve özellikle Sarıçay, Karamenderes, Tuzla Çayı ve Kocabaş çaylarında kirliliğin kaynağında azaltılmasının sağlanması ve gerekli önlemlerin alınarak kirliliğin denize ulaşmasının önlenmesi gerekmektedir.

İlimiz tüm ilçelerinde sıfır atık sistemi kurulmalı ve Belediye Başkanlıklarınca konuya gerekli hassasiyet gösterilerek sistemin verimli bir şekilde işletilmesi sağlanmalıdır. Vatandaşlara yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına önem verilmesi, Bakanlığımızca yayınlanan "Sıfır Atık İyi Uygulamaları" incelenerek uygun olanların seçilmesi ve uygulamaya geçirilmesi deniz çöpu oluşmasını önleme çalışmalarına büyük ölçüde katkı sağlayacaktır.

Bir önceki eylem planında hedeflenen Güzelyalı ve Dardanos plajlarında mavi bayrak uygulaması hayata geçirilmiş olup İlimizde yer alan tüm plajların mavi bayraklı plaj olması konusunda çalışmalar devam ettirilmelidir.

Kara kökenli deniz çöpu oluşturması muhtemel görülen tesislerin tüm komisyon üyesi kurum/kuruluşlarca denetimi etkin bir şekilde yapılmalıdır. Aksaklıkların giderilmesi ve önleyici faaliyetlere önem verilmesi sağlanmalıdır.

1.3. Deniz çöpleri il eylem planını hazırlayan komisyon üyelerinin iletişim bilgileri

10/06/2019 tarihli ve 2019/09 sayılı deniz çöpleri il eylem planlarının hazırlanması ve uygulanması genelgesi kapsamında, Çanakkale İl Deniz Çöpleri Eylem Planı (DÇEP) hazırlanmasına ilişkin oluşturulan komisyon aşağıdaki tabloda yer almaktadır

2. COĞRAFİ KAPSAMI VE İLİN GENEL DURUMU

Şekil 1 Çanakkale İli Sınırları

Çanakkale, Anadolu Yarımadasının kuzeybatı ucunda Biga Yarımadası ile Avrupa'nın güneydoğu ucunda Gelibolu Yarımadası üzerinde yer alır. Yer yer vadilerle derinlemesine yarılmış engebeli görünümdeki ilimizin, güney ve güneydoğusu dağlıktır. Yükseltisi az olan dağların bulunduğu bu kesimde, Edremit Körfezi'nin kuzeyinde Kaz Dağı (1.774 m) en yüksek noktayı oluşturur. Kaz Dağı aynı zamanda Marmara Bölgesi'nin Uludağ'dan sonra ikinci yüksek dağdır. İlimizin doğusunda Balıkesir sınırında Armutçuk Dağı (905 m), Hamidiye'nin kuzeybatısında Işıklar (Ganos) Dağları'nın (924 m) batı uzantıları ve Evreşe'nin (Kadıköy) kuzeyinde Koru Dağları (676 m) öteki yüksek noktalarıdır. Ege ve Marmara Denizi'ni birleştiren Çanakkale Boğazı, ili kuzeydoğu-güney-batı yönünde ikiye böler.

İlimiz; kuzey ve kuzeydoğusunda, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı, güneybatı da ise Ege Denizi ile çevrilidir. Çanakkale Boğazı, İstanbul Boğazı'nın iki katı uzunluğunda ve en dar yeri orta tarafında 1300 m, en geniş yeri 7 km, uzunluğu 60 km'dir. En derin noktasının derinliği 167 metre olan boğazın ortalama derinliği 65 metredir. Batı yakasını Gelibolu Yarımadası, doğu kıyılarını Biga Yarımadası oluşturur.

Ovalar, ırmakların ağız kesimlerinde ya da boylarında bulunan küçük alüvyal ovalardır: Biga Çayı üzerinde Biga Ovası ve ağzında Sinekli Ovası, Eski Menderes Çayı üzerinde Bayramiç, Ezine ovaları, bu ırmağın ağzında Truva Ovası, Saros Körfezi'nin doğusunda Evreşe Ovası bulunmaktadır. En önemli ırmakları, Kocabaş Suyu (Biga Çayı) ile Eski Menderes Çayı'dır. Armutçuk ve Eğri Karaağaç Dağları'ndan

doğan Biga Çayı (108 km) ilin kuzey kesimini kuzeydoğu-güney-batı yönünde keserek Karabiga'nın güneyinde Marmara Denizi'ne dökülür. Eski Menderes Çayı ise Kaz Dağı'ndan doğar önce batıya, sonra kuzeye yönelen ırmak, Ezine ve Bayramiç ovalarını sulayarak Kumkale yöresinde Karanlık Liman'da Ege Denizi'ne dökülür. Yine Çanakkale Boğazi'na dökülen Kocaçay (Sarıçay) ile Bengaz Çayı; Ege Denizi'ne dökülen Tuzlu Çayı, öteki başlıca ırmaklarıdır. Bütün bu ırmakların rejimleri düzensizdir. Yaz aylarında suları çok azalan ırmaklar, ilkbahar ve kış aylarında taşkınlara yol açarlar.

Batıdan boğaza girilirse Rumeli kıyısı boyunca Seddülbahir, Kirte, Kilitbahir, Eceabat, Boğalı, Büyük Anafarta, Kumköy, Uzundere, Küçük Anafarta, Cumalı, Bayırköy, Burgaz, Gelibolu, Yeniköy ana yerleşimleri görülecektir. Anadolu tarafında ise Kumkale, Erenköy, Kuzuköy, Çanakkale, Nara, Yapıldak, Bergos, Lapseki, Çardak yerleşimleri vardır. Boğazın Rumeli kıyısı Tekeburun'dan Çankaya burnuna, Anadolu kıyısı Kumkale burnundan Çardak'a uzanır.

Anadolu Yarımadası'nın en batı noktası Baba Burnu ile Türkiye'nin en batı noktası olan Gökçeada'daki Avlaka Burnu il sınırları içerisindedir. İlin toplam kıyı uzunluğu 671 km'dir.

Şekil 2 Çanakkale Deniz Çöpleri Eylem Planı Coğrafi Kapsamı

İlimiz; sahip olduğu tarihi, turistik ve kültürel zenginlikleri ile yerli ve yabancı turistlerin daima gözdesi olmuş bir ildir. 11 İlçeye sahiptir. Bunlar Ayvacık, Bayramiç, Biga, Bozcaada, Çan, Eceabat, Ezine, Gelibolu, Gökçeada, Lapseki, Yenice İlçeleridir. Deniz turizmi için uygun olan koyların başında; boğazın doğusunda Lapseki-Dalyan ve Çardak Beldesi kumsalı, Çanakkale Merkez İlçe güneyinde yapılaşmanın yoğunlaştığı Güzelyalı kıyısı, boğazın batısında Seddülbahir Köyü, Ertuğrul ve Morto koyları,

Kilitbahir Zargana plajı ve Gelibolu Hamzakoy'dur. Bu koylar güneşlenme, yüzme, su sporları gibi çeşitli rekreasyonel faaliyetler için uygundur. Bununla beraber boğazın dar bir yarımada ile bağlandığı Saroz Körfezi kıyıları da (Kum Limanı, Anafarta Limanı, Ece Limanı ve Yıldız Koyu) son yıllarda deniz turizmi açısından önemli gelişme gösteren rekreasyonel alanların başında gelmektedir. Yine İlin Ege Denizi kıyılarında bulunan Geyikli Beldesi ve Dalyan Köy kıyıları, Gülpınar Beldesi sahil kıyıları, Bozcaada ve Gökçeada İlimizin deniz turizmi potansiyelinin bulunduğu önemli merkezlerdir.

Tablo 2 Çanakkale İline ait Nüfus ve Yerleşim Bilgileri

İlçe	Nüfus	Belediye Sayısı	Mahalle Sayısı	Köy Sayısı	Alanı km ²
Ayvacık	35.141	2	6	64	880
Bayramiç	29.160	1	4	75	1.204
Biga	93.778	3	14	108	1.310
Bozcaada	3.243	1	2	1	37
Çan	47.624	2	9	65	905
Eceabat	8.780	1	2	12	430
Ezine	33.413	2	7	49	727
Gelibolu	44.461	3	10	26	823
Gökçeada	10.721	1	5	9	282
Lapseki	30.259	3	6	40	821
Merkez	203.523	2	10	52	1.016
Yenice	30.396	2	6	76	1.381
ÇANAKKALE	570.499	23	81	577	9.817

[Handwritten signatures and notes in blue ink, including "Arapçak", "Ezine", "Lapseki", "Gökçeada", "Bozcaada", "Çan", "Eceabat", "Biga", "Bayramiç", "Ayvacık", "Merkez", "Yenice", "ÇANAKKALE", and various illegible signatures.]

3. DENİZ ÇÖPLERİ AÇISINDAN MEVCUT DURUM TESPİTİ, KİRLETİCİLER VE ALACAKLARI TEDBİRLER

3.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi: Araştırma, İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları

3.1.1. Mevcut Durum Tespiti:

a) 2020-2024 yılları Mevcut Çalışmaların Toplanması

Çanakkale Boğazı kıyıları ve akabinde devam eden Ege denizi kıyıları Marmara denizinden gelen yoğun kirlilik baskısı altında kalmakta olup, ilimizde deniz kirliliğine neden olan deniz çöpleri; rüzgâr ve yağmur sonrası yüzey akışı vasıtasıyla denize ulaşan çöpler günlük insan faaliyetleri sonrası atılan atıklar, tarımsal faaliyetler sonrası kontrolsüzce atılan zirai atıklar, balıkçılık faaliyetleri sonrası geliş güzel deniz ve nehir ortamına bırakılan atıklar, turizm faaliyetleri sonucu ortaya çıkan katı atıklardan (ambalaj atıkları vb.) ve yoğun gemi trafiğinden kaynaklan atıklardan meydana gelmektedir. Bu atıkların da büyük bir kısmını plastik malzemeler (pet şişe, ambalaj kapakları, su damacanaları, gıda ve hijyen ürünü ambalajları, vb.) oluşturmaktadır. Bu kapsamda denizlerimizde yaşanan kirliliğin önlenmesi amacıyla İl, İlçe, Belde Belediyelerimiz, Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı, Liman Başkanlıkları, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, sivil toplum kuruluşları, kıyı tesisleri, gönüllü halk toplulukları, Kamu Kurum Kuruluşları, Özel Sektör İşletmecileri ve öğrencilerin katılımıyla kıyı temizlik etkinlikleri düzenlenerek halkımızda sıfır atık mavi ve deniz çöpleri hakkında gerekli farkındalık sağlamak amacıyla birçok çalışma yapılmıştır.

Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

2019-2024 yılları arasında hayalet ağlar ile ilgili eğitimler düzenlenmiş; bu eğitimlerde 150 kişiye eğitim verilmiş ve hayalet ağlar ile ilgili sergi çalışması gerçekleştirilmiştir.

Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı

2019-2024 yılları arasında Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığına bağlı Bot Komutanlıkları tarafından Çevre Kanunu ve Su Ürünleri Kanunu uygulamaları hakkında 2258 öğrenci ve 1198 balıkçıya bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca Sahil Güvenlik tarafından her yıl çevre haftası etkinlikleri kapsamında dalgıçlar ile suya dalınmış, deniz temizliği gerçekleştirilmiştir.

Bozcaada Liman Başkanlığı

Geyikli-Bozcaada seferi yapan iki adet vapura farkındalık yaratmak amacı ile "Denize çöp atma" yazılı uyarı posterleri asılmış, yine Bozcaada koylarında gününbirlik

olarak hizmet veren 3 adet gezi teknesine “Denize çöp atma” ibareli uyarı posterleri asılmıştır.

Çanakkale Belediye Başkanlığı

İlimiz merkezinde kıyı temizliği, plaj temizliği, deniz yüzeyi temizliği ve deniz dibi temizliği çalışmaları yürütülmüş; bu çalışmalarda 2020-2024 yılları arasında plajlardan toplam 223.050 kg karışık atık (yeşil atık, plastik atık, kağıt ve karton atık) toplanmıştır. 2020-2024 yılları arasında çeşitli faaliyetler ile özellikle müsilağın yaratmış olduğu etkiler ile mücadele edilmiştir. 02.07.2021 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne ait Mavi Körfez-3 isimli deniz süpürgesi çalışmalara katılmış; Çanakkale Liman-Güzelyalı hattı arasında 13 ton yosun, deniz çöpü, müsilağ içeren karışık malzemeyi deniz yüzeyinden toplamıştır.

Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından ise her yıl çevre bilinci artırıcı eğitimler ve bilgilendirme çalışmaları düzenlenmiştir. Genel olarak okullar ve üniversite öğrencileri hedeflenmiştir. Eğitimlerde Türkiye’nin ilk AB Çevre Yatırım Projesi olan Çanakkale Bölgesel Katı Atık Yönetim Projesi ve uygulamaları ile atık yönetimi ve çevre kirliliği konularında bilgilendirmeler yapılmış; aynı zamanda Dünya Çevre Günü ve Haftası etkinlikleri başta olmak üzere çeşitli etkinlikler düzenlenerek bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. *Marmara Belediyeler Birliği* koordinasyonunda başlatılan Marmara’da deniz temizliği seferberliğine Barış Kordonunda (Yeni Kordon) düzenlenen atık toplama etkinliği ile katılım sağlanmıştır.

AB Delegasyonu Büyükelçiliği ile birlikte sahillere inerek, temiz okyanuslar ve deniz ekosisteminde biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla *AB Sahil Temizleme Etkinliği* çalışmaları gerçekleştirmiştir. Çok sayıda kişinin katıldığı etkinlikte, “Deniz Kirliliğine Karşı Birlikte” sloganıyla kurulan Okyanus Tünelinde minik öğrencilere deniz kirliliği anlatılmıştır.

İlimiz merkezinde kıyı ve plaj temizliği kapsamında, Barış Plajı, Çanakkale Belediyesi Mega Beach Halk Plajı, Dardanos Halk Plajı ve Güzelyalı Halk Plajında sahil temizliği yapılmış; kumsalın detaylı temizliğinin sağlanması için özel personel görevlendirilmiş ve sezon boyunca birimlere bağlı zabıta personelinin bölgede yer alan işletmeler denetlenerek etkin bir çalışma yürütülmüştür. Mavi Bayrak kapsamı dışında kalan kıyı kenarlarında yaz sezonu boyunca düzenli olarak temizlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Sahil/Plaj temizliği ise yaz sezonu boyunca yapılmış, kumsal temizleme aracı, traktör ve kepçe yardımı ile temizleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca toplu çalışma ekibi olan personeller ile küçük ölçekli atıkların toplanması gerçekleştirilmektedir. Belediye ekiplerince her hafta perşembe günleri toplu çalışma ekibi ile temizlik yapılmakta; basınçlı afiş sökme aracı ve 6 personel ile Kordon sahilinde bulunan kayalıklarda temizlik sağlanmaktadır.

Şekil 3 Çanakkale Belediye Başkanlığına ait çalışmalar

Kepez Belediye Başkanlığı

İlimiz Merkez ilçesi Kepez beldesinde, 08.06.2023 tarihinde *Marmara Denizi Günü* kapsamında Kepez sahilinde kıyı temizleme etkinliği düzenlenmiş, 13.06.2023 tarihinde *Çevre Haftası* kapsamında su altı etkinliği düzenlenerek Sahil Güvenlik Komutanlığı ile iş birliği içerisinde su altı temizlik çalışması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 2023 yılı içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Dardanel, Port Of Çanakkale, Fen-Mat Eğitim kurumları iş birliği ile Kepez Belediyesi Halk Plajı Mavi Bayrak etkinliği ve 21.09.2023 tarihinde Dünya Temizlik Günü kapsamında Kepez Sahili temizlik çalışmaları yürütülmüştür. Sahil bandından günlük ortalama 40 poşet çöp toplanmaktadır.

Şekil 4 Kepez Belediye Başkanlığına ait çalışmalar

Bayramiç Belediye Başkanlığı

İlimiz Bayramiç ilçesinde dere ve nehir ağzı temizleme çalışmaları gerçekleştirilmiş; 2020-2024 yılları arasında yaklaşık 3.615 kg balçık-plastik atık, yine ilçe sınırlarında yer alan Tabaklar Deresinden 14.780 kg balçık-plastik atık toplanmıştır.

Biga Belediye Başkanlığı

İlimiz Biga ilçesinde kıyı temizliği çalışmaları gerçekleştirilmiş; 2020-2024 yılları arasında yaklaşık 600 kg atık, ilçede yer alan Kocabaş Çayında yaz aylarında gerçekleştirilen temizlik işlemleri sonucu ise yaklaşık 200 kg poşet, şişe vb. içerikli atık toplanmıştır.

Şekil 5 Biga Belediye Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen kıyı temizliği çalışması

Belediye mücavir alan sınırları içerisinde yer alan Aksaz Sahil Tesislerinde İlçe Milli Eğitim STK'lar ve ğrenci iş birliği ile sahil şeridi temizliği gerçekleştirilmiştir. 8 Haziran'da Belediye web sitesinde "Marmara Denizi Hepimizin" videosu yayımlanmıştır.

Gümüşçay Belediye Başkanlığı

İlimiz Biga ilçesi Gümüşçay beldesinde dere ve nehir ağzı temizliği ile kıyı temizliği çalışmaları gerçekleştirilmiş; beldede yer alan Hoşap ayından yaklaşık 30 kg plastik atık toplanmıştır.

Karabiga Belediye Başkanlığı

İlimiz Biga ilçesi Karabiga beldesinde dere ve nehir ağzı temizliği ile plaj temizliği çalışmaları gerçekleştirilmiş; Koyundede Deresi, Seremet Deresi ve Soğuksu Deresinden yaklaşık 1.450 kg ot ve toprak atıkları toplanmıştır. Halk Plajında gerçekleştirilen temizlik çalışmalarında yaklaşık 3 kg kağıt atık, plastik atık ve izmarit atıkları, bölgede yer alan Balıkçı Limanından ise 200 kg kullanılmayan ağ toplanmıştır.

an Belediye Başkanlığı

İlimiz an ilçesinde dere ve nehir ağzı temizliği çalışmaları yürütülmüş; 2020-2024 yılları arasında Kocabaş ayından yaklaşık 2.678 kg poşet atığı, sigara izmariti, ıslak mendil, cam atık, plastik atık vb. içerikli atıklar toplanmıştır.

şekil 6 an Belediye Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Temizlik alışmalarına Dair Google Earth Ekran Görüntüsü

Terzalan Belediye Başkanlığı

İlimiz Çan ilçesi Terzalan beldesinde dere ve nehir ağzı temizliği gerçekleştirilmiş; 2020-2024 yılları arasında Terzalan Göletinden yaklaşık 500 kg atık toplanmıştır.

Ezine Belediye Başkanlığı

İlimiz Ezine ilçesinde kıyı temizliği ve plaj temizliği çalışmaları gerçekleştirilmiş; 2020-2024 yılları arasından Tavaklı İskelesinden yaklaşık 480 kg inert atık ve geri dönüşüm atıkları toplanmıştır. Plaj temizliği yapıldıktan sonra "Çevremizi Temiz Tatalım" ve "Çöp Atılmaz" ibareli afişler/tabelalar asılmıştır.

Geyikli Belediye Başkanlığı

İlimiz Ezine ilçesi Geyikli Beldesinde her yaz sezonunda sahillerde rutin kum temizleme araçları ile temizlik çalışmaları yapılmıştır.

Şekil 7 Ezine Belediye Başkanlığına ait çalışmalar

Gelibolu Belediye Başkanlığı

İlimiz Gelibolu ilçesinde 2020-2024 yılları arasında dere ve nehirlerden, kıyılardan, kayalıklardan, deniz yüzeyinden ve deniz dibinden deniz çöpu toplama faaliyeti gerçekleştirilmiş; yaklaşık 7.250 kg atık toplanmıştır. Sahil boyunca kıyı temizliği yapılmıştır. Hamzakoy Plajı'nda ve Feneraltı Sahil Yolu'nda yerlere çöp, izmarit vs. atılmaması hakkında uyarı levhaları ve çöp kovaları yerleştirilmiştir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İlimizde 2020-2024 yılları arasında Ayvacık ilçesi Geyikli sahilinde ve Merkez ilçesi Kepez beldesinde kıyı temizleme çalışmaları, Çanakkale Marina, Bozcaada, Kilitbahir ve Çanakkale'de deniz dibi temizliği, Kayalık Deniz Kıyı Alanında deniz çöpü toplama faaliyeti, Gökçeada Kefaloz ve Yıldız koylarında plaj temizliği gerçekleştirilmiştir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi öğretim üyeleri, denizlerin temizlenmesi, denizlerdeki kültürel ve doğal mirasın korunmasında farkındalık oluşturulması amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşların Bozcaada İskele, Kepez, Kilitbahir, Çanakkale Kordon, Çanakkale Marina ve Çanakkale Balıkçı barınağında düzenlediği "Deniz temizliği" ve "Kıyı temizliği" adlı etkinliklere her yıl katılım sağlamaktadır.

03.06.2021 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi, Güney Marmara Kalkınma Ajansı, Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü ile birlikte "Müsilajın Ekolojik, Ekonomik, Sosyal Etkileri ve Çözüm Önerileri" konulu panel düzenlenmiştir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi öğretim üyeleri müsilaj konusunda çeşitli araştırma projeleri ve akademik çalışmalar üretmiş ve yayınlamıştır. Bu projelerden "Bandırma Körfezi ve Çanakkale Boğazı'nda Müsilajın Su Kolonu ve Deniz Tabanındaki Biyoçeşitliliğe Etkisinin Metabarkodlama ile Araştırılması ve Biyoizleme Belirteçlerinin Geliştirilmesi; Müsilajın Posidonia Oceanica Çayırları ile Balık Tür Çeşitliliğine Etkilerinin Belirlenmesi ve Restorasyon Çalışmaları; Marmara Denizi'nde Müsilajın Pelajik ve Bentik Balıkların Erken Yaşam Evreleri Üzerine Etkisi" isimli projeler TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir. Bu projelerden birçok makale ve bildiri üretilmiştir. Üniversite araştırma projeleri kapsamında "Çanakkale Boğazında Müsilaj Oluşumunda Etkileşim Halindeki Organizmaların Metabarkodlama Kullanılarak Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma" isimli proje tamamlanmıştır. Bu projeden 2023 yılı içerisinde yayınlanan "Çanakkale'de Su Ürünleri, Balıkçılık ve Denizcilik" isimli uluslararası kitapta "Ekolojik, Ekonomik, Sosyal Bir Sorun: Çanakkale Boğazı ve Müsilaj" isimli bölüm kaleme alınmıştır. Müsilaj konusunda çalışmalar ve projeler devam etmektedir.

02.06.2022 tarihinde Güney Marmara Kalkınma Ajansı ile birlikte "Müsilaj Vaka Çalışması: Karşılaştırmalar, Etki Değerlendirme, Çözüm Önerileri" konulu seminer düzenlenmiştir.

20-22 Ekim 2022 tarihleri arasında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi'nin organize ettiği "Ulusal Sualtı Bilimsel Araştırma ve Değerleri Sempozyumu"nda deniz temizliği ve hayalet ağların temizliği konularına geniş yer verilmiş; bu konularda yayın ve makaleler ile çeşitli akademik çıktılar elde edilmiştir.

10.09.2022 tarihinde Bozcaada Caz Festivali kapsamında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi, GESTAŞ ile birlikte

"Denizlerimizi Koruyalım Birlikte Yaşatalım/Denizlerimiz Ne Kadar Temiz?" isimli söyleşi gerçekleştirilmiştir. 11.01.2024 tarihinde Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi ile birlikte "Deniz ve Yaşam/Su ve Sucul Biyoçeşitlilik" konulu program gerçekleştirilmiştir.

22.03.2024 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Su Ürünleri Temel Bilimler Bölümü ile birlikte "Dünya Su Günü Konferansı/Yeraltı Suyunu Görünür Yapmak" adlı konferans düzenlenmiştir.

24.10.2024 tarihinde "Temiz Deniz ve Yeşil Dönüşümde, Üniversite Şehir El-Elle" Mottosu ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi ile Denizcilik Meslek Yüksekokulu tarafından; "Deniz – Çevre – Yeşil Dönüş" projesi kapsamında, akademisyenler ve öğrencilerin katıldığı etkinlikte; Çanakkale'nin eşsiz Doğa güzelliklerden olan Çardak Kum Adası atık ve çöplerden arındırılmış; 21.11.2024 tarihinde Dünya Balıkçılık Günü kapsamında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi, Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi ve ÇOMÜ Sürdürülebilirlik Kulübü iş birliğiyle düzenlenen, "Denizlerde Kirlilik ve Sürdürülebilir Balıkçılık" isimli panel, ticari ve amatör balıkçıların, su ürünleri kooperatifleri yetkililerinin, öğrencilerin ve ilgili kişilerin katılımları ile gerçekleştirildi. Panelde denizel kirliliğin önemi, izlenmesi ve kirlenmenin etkileri ile sürdürülebilir balıkçılık konuları tartışılmıştır.

ÇOMÜ Çevre Mühendisliği öğrencileri 2021-2022 yılının ikinci döneminde öğrenciler okula başladığında Kepez İlçesinde kıyı temizliği faaliyetine katılmıştır. Prof. Dr. Nilgün Ayman ÖZ 6-8 Mart 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Tek Kullanımlık Plastikler ve Deniz Çöplerine İlişkin Yol Haritası Çalıştayı"na katılım göstermiştir.

Gökçeada İlköğretim Okullarında 2023 yılının haziran ayında Su Ekosistemlerini Koruma Derneği/ÇOMÜ Fen Fakültesi-Ziraat Fakültesi ile birlikte yaklaşık 200 kişinin katılım sağladığı seminerler düzenlenmiştir. Gökçeada halkına çevre koruma bilincinin geliştirilmesi için yapılan festival kapsamında Su Ekosistemlerini Koruma Derneği/ÇOMÜ Fen Fakültesi-Ziraat Fakültesi ile birlikte yaklaşık 300 kişinin katılım sağladığı sergi, tiyatro ve belgesel gösterisi organize edilmiştir.

Çan Uygulamalı Bilimler Fakültesi/İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümünde deniz kirliliğine karşı duyarlılık oluşturmak amacıyla afiş asılmıştır.

29.02.2024 tarihinde Gelibolu Piri Reis Meslek Yüksekokulu Deniz ve Ulaştırma Hizmetleri Bölümü ile birlikte Liman İşletmeciliği Programında TURMEPA tarafından "Denizlerde, Kıyılarda ve Ekosistemde Neler Oluyor?" konulu sunum gerçekleştirilmiştir.

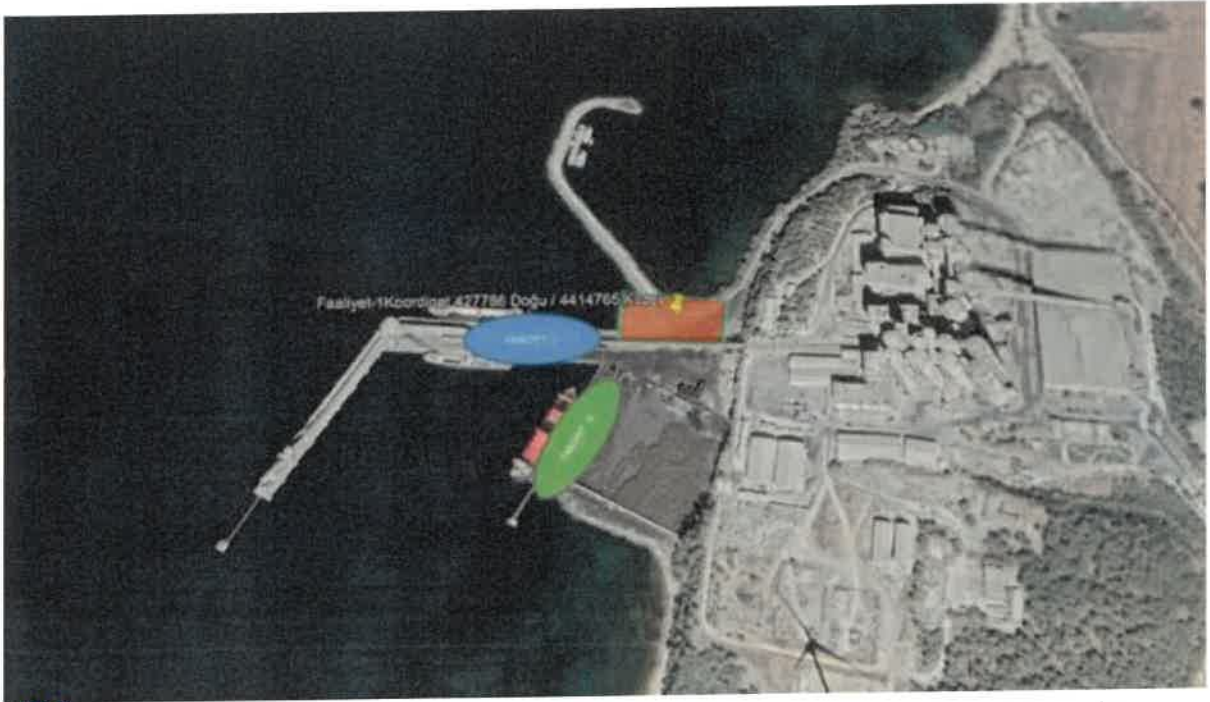
Şekil 8 Gökçeada Kefaloz Plajı kıyı temizliği yapılan alan

Şekil 9 Gökçeada Yıldız Koyu kıyı temizliği yapılan alan

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.

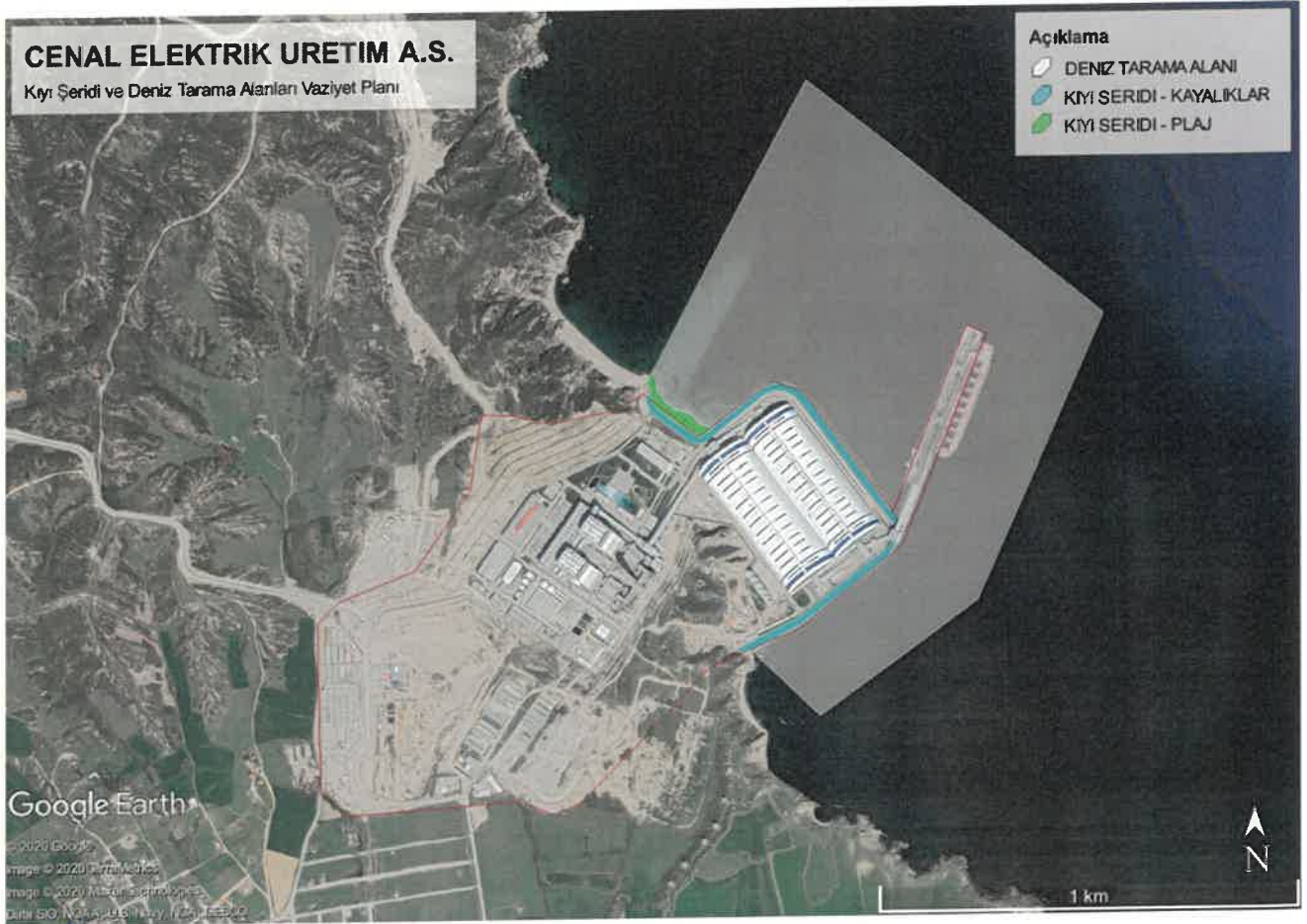
İlimiz, Ezine ilçesinde faaliyet gösteren Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması tarafından Kumburun kıyısında 2020-2024 yılları arasında yaklaşık 1.063 kg deniz çöprü toplanmıştır. 2021 yılı çevre haftası deniz kirliliği etkinliğine ekipman desteği sağlanmıştır. Aylık olarak liman bünyesinde tesis personeliyle birlikte liman ve kayalık temizliği yapılmaktadır. Liman personeline deniz kirliliği ile alakalı olarak düzenli eğitimler ve deniz kirliliği tatbikatı yapılmıştır ve yapılmaya devam etmektedir. Firmanın sosyal medya hesapları üzerinden çevresel bilinci artırıcı yayınlar yapılmaktadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İlimizde bulunan çeşitli meslek liseleri ve bölge köy okullarından gerçekleştirilen tesis ziyaretlerinde öğrencilere firma tarafından çevre ve deniz kirliliği eğitimleri verilmiştir.

Sekil 10 Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş. tarafından kıyı temizliği yapılan alan

CENAL Elektrik Üretim A.Ş

İlimiz Biga ilçesi Karabiga beldesinde bulunan CENAL Elektrik Üretim A.Ş. tarafından 2020-2024 yılları arasında DÇEP kapsamında kıyı temizliği, plaj temizliği ve deniz yüzeyi temizliği çalışmaları gerçekleştirilmiş; yaklaşık 5.355 kg atık toplanmıştır. Deniz kirliliği ve deniz çöpleri konusunda 500 kişiye eğitim verilmiştir.

Şekil 11 CENAL Elektrik Üretim A.Ş. tarafından gerçekleştirilen temizlik çalışmalarına ait Google Earth ekran görüntüsü

Dardanel Önentaş A.Ş.

İlimiz Merkez ilçesinde yer alan Dardanel Önentaş A.Ş. tarafından 2020-2024 yılları arasında Kepez kıyısından çöp toplama faaliyeti gerçekleştirilmiş olup toplamda yaklaşık olarak 1.457 kg atık toplanmıştır. Ton TV kanalında çevre farkındalığına ilişkin reklam ve haber çekimi yayımlanmıştır.

Gelibolu Gemi İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

İlimiz Gelibolu ilçesinde yer alan Gelibolu Gemi İnşaat San. ve Tic. A.Ş. tarafından kıyı temizliği faaliyeti gerçekleştirilmiş olup 2020-2024 yılları arasında yaklaşık 144 kg atık toplanmıştır.

GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş

İlimizde faaliyet gösteren GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş. tarafından 2020-2024 yılları arasında kıyı temizliği, deniz yüzeyi temizliği ve deniz dibi temizliği faaliyetleri gerçekleştirilmiş; toplamda 17.142 kg atık toplanmıştır. Ayrıca işletmeye ait toplu taşıma gemilerinde bulunan ses ve görüntü sistemlerine deniz kirliliği ile ilgili bilgilendirici/uyarıcı sunumlar yapılmış, iskelelerde deniz kirliliği ile alakalı görseller ve uyarı tabelalarıyla yolcularda farkındalığın artırılması hedeflenmiştir. “Çevremizi temiz tutalım” ve “Çöp atılmaz” yazılı afişler asılmıştır.

Şekil 12 GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Tic. A.Ş. tarafından temizliği yapılan alanlara ilişkin Google Earth ekran görüntüsü

İÇDAŞ A.Ş

İlimiz, Biga ilçesinde yer alan İÇDAŞ A.Ş. tarafından kıyı temizliği çalışmaları yürütülmüş olup 2020-2024 yılları arasında 171.700 kg atık toplanmıştır. Ayrıca işletme içerisinde bulunan tüm ortak alanlara bilgilendirme afişleri asılmış ve Çanakkale Koleji, 18 Mart İlkokulu ve Barbaros Hayrettin Paşa İlkokulunda öğrencilere ve çalışanlara deniz çöpleri hakkında eğitim verilmiştir.

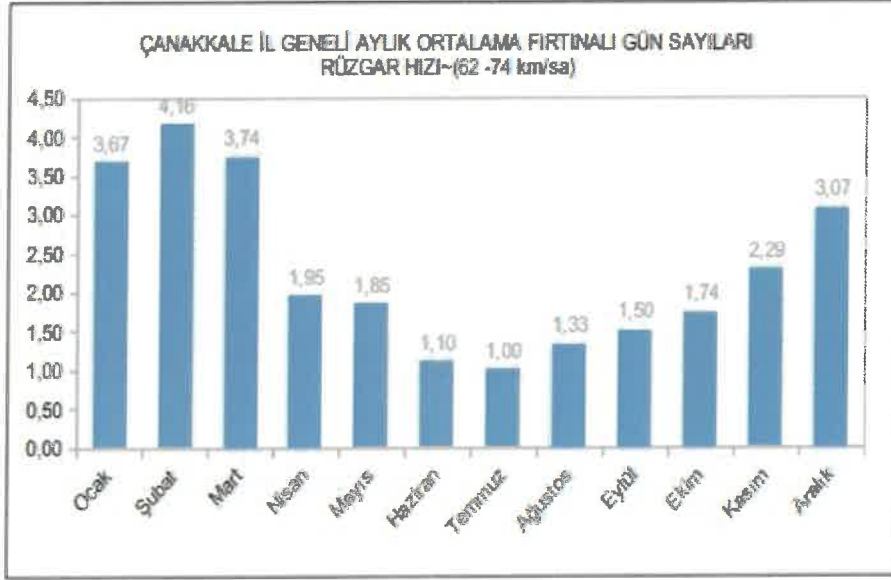
Şekil 13 İÇDAŞ Liman-1 Kıyı Şeridi

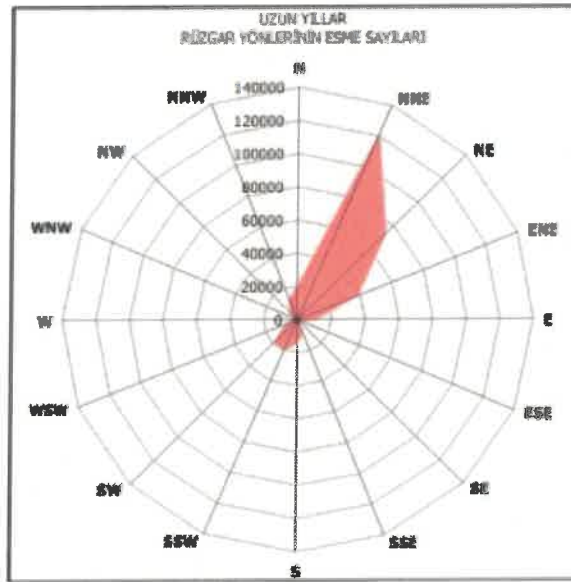
Şekil 14 İÇDAŞ Liman-2 Kıyı Şeridi

b) Rüzgar ve Akıntı Modelleri

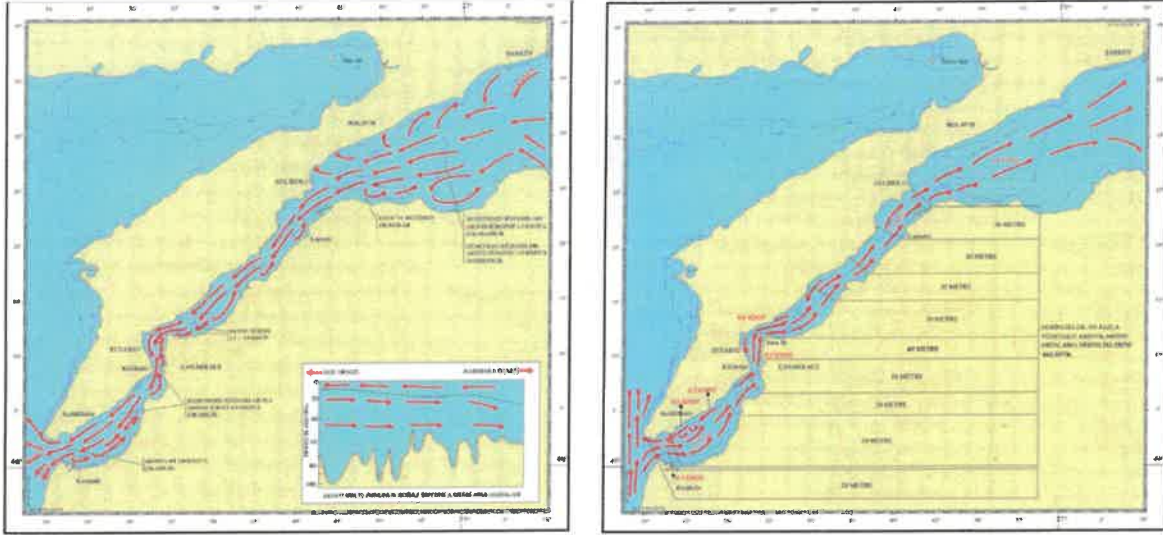
Çanakkale gözlem istasyonunda rüzgârın yönlere göre yıllık esme sayıları ile ilkbahar, kış, sonbahar ve yaz dönemlerine ait esme sayıları karşılaştırmalı olarak yer almıştır. İlimizin hakim rüzgar yönü kuzey-kuzeydoğu (NNE), mevsimsel değişimlere bağlı olarak ikinci derecede hakim rüzgar yönü kuzeydoğudur (NE). Güneybatı (SW) yönlü rüzgarlar ise daha az sıklıkla gözlenmektedir.

Şekil 15 Çanakkale İli Uzun Yıllar Aylık Ortalama Fırtınalı Gün Sayısı Verileri

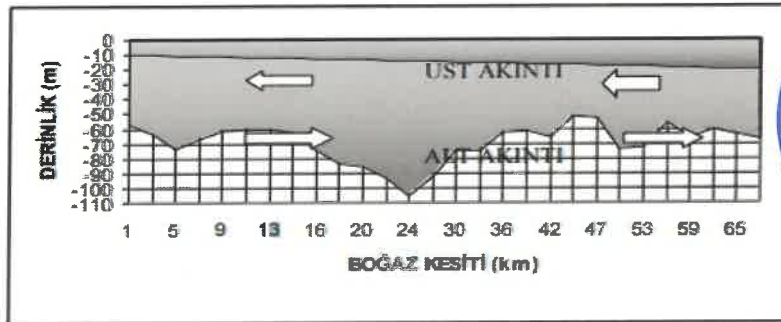

Şekil 16 Çanakkale İli Uzun Yıllar Hakim Rüzgar Yönü Verileri

Şekil 17 Çanakkale Boğazı Akıntı Yönü Haritaları

Çanakkale Boğazında iki farklı akıntı sistemi mevcuttur. İki akıntı sisteminin biyolojik ve kimyasal özellikleri birbirinden farklıdır. Marmara'dan Ege istikametine bir yüzey akıntısı Ege'den Marmara istikametine bir dip akıntısı mevcuttur. Bu doğal sirkülasyon boğaz ekosisteminin motorudur. Üst akıntının salınımı Ege tarafından yüzeyden 10 m derine Marmara tarafından 20 m derine inmektedir. Üst akıntı parametreleri meteorolojik olaylardan da oldukça fazla etkilenir (İnandık, 1964). Üst akıntının hızı 0.5-5 knot arasında değişmekte olup Marmara'dan Ege istikametine, alt akıntının hızı ise 0.1-0.6 knot arasında değişip Ege'den Marmara istikameti yönündedir.

Şekil 18 Çanakkale İli Üst-Alt Akıntı Yönü Verileri

Kuzey versiyonlu rüzgarlar estiği zaman üst akıntının hızı artar. Karadeniz'in fazla suyu üst akıntının boşalma akıntısıyla Ege'ye; bunu telafi için yoğun Akdeniz kökenli suların alt akıntı ile Marmara'ya girmesi şeklindedir. Üst akıntının hakim dalga yönü Ocak, Şubat aylarında Kuzey yönde olurken, Nisan ayındaki Lodos rüzgarının etkisiyle zaman zaman Güney yönlü olmasının yanında genel olarak Kuzey istikametlidir. Diğer aylarda ise Kuzey yönlü rüzgarın etkisi kış aylarındaki kadar etkili olmadığından boğazın genel Kuzeydoğu istikametli uzanışına uygun olarak Kuzeydoğu yönlü hakim dalga yönleri saptanır. Dalga boyları ise genel olarak 0.6 m

şeklinde. Ancak Mart ayında maksimum değerlere ulaşılır ve 3-9 m'lik dalga boyları saptanır. Bu değişimdeki ana unsur hidrolojik olarak Karadeniz çevresi akarsu kökenli su girdilerinin artmasıdır.

3.1.2 İlde Kara Kökenli ve Denizcilik Faaliyetlerinden Kaynaklanan Kirliliğin Değerlendirilmesi

a. Kara Kökenli Faaliyetler

Deniz ortamında bulunan deniz çöplerinin yaklaşık %70-80 oranında kara kökenli çöpler olduğu bilinmektedir. İlimizde kara kökenli deniz çöplerinin oluşmasında sahil bandında bulunan yerleşim birimleri, atıksu deşarjları, kıyı tesisleri, nehir girdileri, tarım, sanayi, turizm faaliyetleri önemli ölçüde etkisi bulunmaktadır.

Halkın yoğun kullanımında olan kıyıdaکی yürüyüş yollarıyla park ve bahçelerde bulunan katı atıkların rüzgâr ve yağmurlarla denize taşınması

Kıyı ve dere kenarında bulunan park ve bahçelerdeki bitkilerin yaprak ve dallarının rüzgâr ve yağmurlarla denize taşınması

Kıyı kenarında yapılan inşaat atıklarının rüzgâr, yağmur ve temizlik sularıyla denize taşınması,

Akarsulara direkt olarak atılan ya da dere kenarlarına bırakılan katı atıkların rüzgâr ve yağmurla derelere, oradan da denize taşınması

Tarım arazilerinden geçen su kanallarına Zirai ambalaj atıkların atılması bu atıkların akarsular vasıtası ile denizlerimize taşınması

Yaz aylarında plajların yoğun kullanılması, plajlara bırakılan katı atıkların denize ulaşması

Tersane, balıkçı barınağı, çekek yerleri ve marinada yürütülen gemi bakım onarım faaliyetlerinden kaynaklı katı atıkların denize bırakılması

Boğazda ve adalarda yoğunluğunu yolcu taşımacılığı yapan gemilerin oluşturduğu çok yoğun gemi trafiği sonucu ortaya çıkan katı atıkların denize bırakılması

Balıkçı gemileri ve tekneleri çıkan katı atıkların denize bırakılması en önemli kirlletici kaynaklarıdır.

Tablo 3 Denize Doğrudan ya da Dolaylı Deşarj İhtimali Olan İşletmelerin/Sanayi Tesislerinin Sıralı Listesi

No	Öncelikli İşletme/ Tesis Adı (Kaynak)	Atıksuların arıtılma ve deşarj durumu	Katı atık depolama durumu	Deniz çöplerine ve mikroplastiklere ne şekilde neden olmaktadır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi Anonim Şirketi Biga Şubesi	AAT tesisi var (Marmara Havzası deniz deşarjı)	2. sınıf Lisanslı Atık Depolama alanları mevcut.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.-Bekirli Termik Santral	AAT tesisi var (3) (Marmara Havzası deniz deşarjı)	2. sınıf Lisanslı Atık Depolama alanları mevcut.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
3	Cenal Elektrik Üretim A.Ş. – Biga Şubesi	AAT tesisi var (2) (Marmara Havzası deniz deşarjı)	2. sınıf Lisanslı Atık Depolama alanları mevcut.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
4	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş. Çanakkale Şubesi Çimento Fabrikası	AAT tesisi var (4)	Endüstriyel Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

5	Çanakkale Liman İşletmesi San. ve Tic. A.Ş.	AAT tesisi var (Marmara Havzası deniz deşarjı)	Endüstriyel Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Evsel Katı atıklar Belediye tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İlgili Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
6	Dardanel Önentaş Gıda San. A.Ş.	AAT tesisi var (Marmara Havzası deniz deşarjı)	Endüstriyel Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Belediye tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İlgili Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
	Ulubay Soğuk Depo İşletmeciliği ve Tic. Ltd. Şti.	AAT tesisi var (Marmara Havzası deniz deşarjı)	Endüstriyel Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Evsel Katı atıklar Belediye tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme İlgili Belediye Başkanlığı - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
8	Çanakkale Altın Tarım Hayvancılık Soğuk Depo San. ve Tic. Ltd. Şti.	AAT tesisi var (Kanlı Deresi)	Endüstriyel Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Belediye	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İlgili Belediye Başkanlığı - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

			tarafından toplanmaktadır.				
9	Calidus Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
10	Assos Grup Kervankale Otelcilik Tur. İnş. Tic. Ltd. Şti. - Dove Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
11	Assos Kadirga Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
12	Assos Barbarossa Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim

			Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır				Değişikliği İl Müdürlüğü
13	Assos Dionysos Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Belediye tarafından toplanmaktadır.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
14	Assos Kervansaray Otel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
15	Selimoğlu Mühendislik Taah. San. ve Tic. A.Ş. Assos Eden Beach Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmaktadır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmaktadır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

16	Selimoğlu Mühendislik Taah. San. ve Tic. A.Ş. Assos Eden Gardens Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmakta dır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmakta dır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
17	Pazarbaşı Turizm İşl. ve Tic. Ltd. Şti.	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmakta dır. Bu kapsamda Belediye tarafından toplanmakta dır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
18	Assos Hunters Hotel	AAT tesisi var	Atık Yönetim Planı bulunmakta dır. Bu kapsamda evsel atıklar Köy Muhtarlığı tarafından toplanmakta dır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	İşletme -İl Özel İdaresi -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
19	Çanakkale Şehitler Abidesi	AAT tesisi var (Marmara Havzası deniz deşarjı)	Evsel atıklar Tarihi Alan Başaknlığı tarafından toplanmakta dır	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletme -Tarihi Alan Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Tablo 4 Yerleşim Birimleri

No	Yerleşim Yeri Adı (Kaynak)	Atıksuların arıtılma ve deşarj durumu	Katı atık depolama durumu	Deniz çöplerine ve mikroplastiklere ne şekilde neden olmaktadır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Çanakkale Merkez İlçesi	Çanakkale Belediyesi Kentsel Atıksu Arıtma Tesisi (Sarıçay) Güzelyalı Dardanos İFAS İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi (Marmara Denizi)	ÇAKAB Eysel Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine gönderilmektedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Çanakkale Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2	Kepez Beldesi	Kepez Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi (Marmara Denizi)	ÇAKAB Eysel Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine gönderilmektedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Kepez Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
3	Eceabat İlçesi	Eceabat Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi	Gelibolu Yarımadası Katı Atık Depolama Tesisine gönderilmektedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Eceabat Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
4	Gelibolu İlçesi	Gelibolu Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi (Künk Boğazı Deresi)	Gelibolu Yarımadası Katı Atık Depolama Tesisine gönderilmektedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Gelibolu Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
5	Lapseki İlçesi	Lapseki-Çardak Ortak Atıksu Arıtma Tesisi (Ulubay Deresi)	ÇAKAB Eysel Katı Atık Düzenli Depolama	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Lapseki Belediye Başkanlığı

			Tesisine gönderilme ktedir.				-Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
6	Çardak Beldesi	Lapseki-Çardak Ortak Atıksu Arıtma Tesis (Ulubay Deresi)	ÇAKAB Eysel Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine gönderilme ktedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Çardak Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
7	Umurbey Beldesi	Umurbey Atıksu Arıtma Tesis	ÇAKAB Eysel Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine gönderilme ktedir.	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Umurbey Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
8	Karabiga Beldesi	Karabiga Belediyesi Kentsel Nitelikli Atıksu Arıtma Tesis (Koyun Deresi)	Bertaraf	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Karabiga Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
9	Bozcaada İlçesi	Bozcaada Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis	Bertaraf	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Bozcaada Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
10	Geyikli Beldesi	Geyikli Belediyesi Atıksu Arıtma Tesis (DSİ Açık Kanal)	Bertaraf	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Geyikli Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

11	Küçükkuyu Beldesi	Küçükkuyu Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi	Bertaraf	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-İşletmeler -Küçükkuyu Belediye Başkanlığı -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
----	-------------------	---	----------	-----------------------	--	-------------	---

b. Denizcilik Faaliyetleri (taşımacılık, balıkçılık)

İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren toplam 23 adet balıkçı barınağı, 1 adet yat limanı ve 6 adet liman bulunmaktadır. Söz konusu barınaklarda Bakanlığımızın tarafından yayımlanan 2020/20 sayılı Denizcilik Atıkları Uygulaması Hakkındaki Genelge kapsamında 3 adet Balıkçı Barınağının atık kabul tesisi mevcut olup Denizcilik Atıkları Uygulaması (DAU) üzerinden işlemleri gerçekleştirilmekte ve Mavi Kart Sistemi kurulmuş durumdadır.

İlimizde 843 adet Balıkçı Gemileri Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresine sahip balıkçı gemisi, 6960 adet Gerçek Kişiler İçin Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresine sahip balıkçı ve 825 adet Amatör Balıkçı Belgesine sahip amatör balıkçı bulunmaktadır.

İlimizde ve Çanakkale Bölge Liman Başkanlığı idari sahasında bulunan denizcilik faaliyetleri ile ilgili tesislerin listesi aşağıdaki gibidir:

Tablo 5 Limanlar, Marinalar, Balıkçı Barınakları

No	Tesis Adı (Kaynak)	Adres / Mevkii	Deniz çöplerine ve mikroplastiklere ne şekilde neden olmaktadır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Çanakkale Akçaşa Limanı	Ezine	Gemi ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
2	İçdaş 1 Limanı	Biga	Gemi ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri

				Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi		
3 3	İçdaş 2 Limanı	Biga	Gemi ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
4	Karabiga Belediye Limanı	Karabiga / Biga	Gemi, tekne ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
5	Cenal Karabiga İskelesi	Karabiga/ Biga	Gemi ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
6	Çanakkale Kepez Limanı	Kepez/ Çanakkale	Gemi ve Liman Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
7	Gelibolu Gemi İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	Gelibolu	Gemi Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri

8	Çanakkale Belediye Yat Limanı (Marina)	Merkez İlçe	Gemi, Marina Faaliyetlerinden kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Kıyı Tesisi yöneticileri
9	Aksaz Balıkçı Barınağı	Biga	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
10	Babakale Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
11	Behramkale Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
12	Bozcaada Balıkçı Barınağı	Bozcaada	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
13	Çanakkale Balıkçı Barınağı	Merkez İlçe	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri

				yapılması ve denetlenmesi		
14	Dalyan Balıkçı Barınağı	Ezine	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
15	Değirmencik Balıkçı Barınağı	Biga	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
16	Eceabat Balıkçı Barınağı	Eceabat	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
17	Gelibolu Balıkçı Barınağı	Gelibolu	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
18	Gülpınar Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri

19	Güneyli Balıkçı Barınağı	Gelibolu	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
20	Kaleköy Balıkçı Barınağı	Gökçeada	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
21	Karabiga Balıkçı Barınağı	Biga	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
22	Kemer Balıkçı Barınağı	Biga	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
23	Kilitbahir Balıkçı Barınağı	Eceabat	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
24	Koyunevi Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Periyodik temizlik faaliyetlerinin	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri

				yapılması ve denetlenmesi		
25	Sivrice Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
26	Kumkale Balıkçı Barınağı	Merkez İlçe	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
27	Küçükkuyu Balıkçı Barınağı	Ayvacık	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
28	Lapseki Merkez Balıkçı Barınağı	Lapseki	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
29	Seddülbahir Balıkçı Barınağı	Eceabat	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri

30	Şevketiye Balıkçı Barınağı	Lapseki	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri
31	Yeniköy Balıkçı Barınağı	Ezine	Tekneler ve Balıkçı Barınağı kaynaklı.	Çöp Kapanlarının konulması Periyodik temizlik faaliyetlerinin yapılması ve denetlenmesi	Yıl boyunca	-Gemi, Balıkçı Barınağı yöneticileri

Tablo 6 Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisleri

No	Tesis Adı (Kaynak)	Adres / Mevkii ve/veya Koordinatları	Deniz çöplerine ve mikroplastiklere ne şekilde neden olmaktadır?	Alınacak tedbirler	Zamanı	Sorumlular
1	Kemiklialan Balık Üretim Tesisi İda Gıda Tarımsal Üretim İç ve Dış Pazarlama Ltd.Şti	Soğanlık Mevkii Kemiklialan Köyü/ Lapseki	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
2	Trojan Bio-Mikroalg Üretim Projesi Trojan Bioalg ve Doğal Ürünler san. Ve Tic. Ltd. Şti	Köyaltı mevkii, Kemalköy	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı

3	İlgardere Karamidye Yetiştiriciliği Projesi Karamidye Gıda ve Su Ür. San. Tic. Ltd. Şti.	Balıkçıevi Mevkii İlgardere Köyü/ Gelibolu	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
4	Çamlık Mevkii Karamidye Yetiştiriciliği Projesi Gelibolu Den.Ür. Ltd. Şti.	Çamlık Mevkii/ Gelibolu	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
5	Troya Midye Yetiştiriciliği Projesi Troya Deniz Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş.	Saltık Mah. Mevkii Yapıldak	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
6	İdris Yüksek Midye Yetiştiriciliği Projesi İdris Yüksek Mid. Ve Su Ür. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Musaköy Altı Mevkii	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
7	Karla Midye yetiştiricilik Projesi Karla Su Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş.	Alpagut Altı Mevkii/ Lapseki	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
8	Deniz Solucanı Yetiştiriciliği Projesi Göksan Tekst. İnş. Kuy. San. Tic. Ltd. Şti.	Gülpınar Köyü Ayracık	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı

9	İlgardere Köyü Midye Üretim Projesi Dardanel Midye Üretim A.Ş.	İlgardere Köyü Gelibolu	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
10	Ç.Kale Valiliği Evciler Alabalık Üretim Tesisleri S.S. Tarımsal Amaçlı Evciler Köy Kalkınma Koop.	Pamuklardüzü Mevkii/ Evciler Köyü / Bayramiç	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
11	Alaeddin NUMAN Alabalık Üretim Tesisleri Alabalıkçılık ve Gd. San.Tic.Ltd.Şti.	Bıçkıdere Mevkii/Karaköy/ Bayramiç	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
12	Artenaz Midye Yetiştiricilik Projesi Artenaz Raylı Sistemler İnş. Gay. Otd. Elek. Mak. İth. İhr. Ltd. Şti.	Çamlık Mevkii/ Gelibolu	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
13	Necmi Avcı Alabalık Ür. Tesisleri Gökkuşluğu Alabalık Üretim Yetiştirme ve Pazarlama Ltd.Şti.	Sarpdere Mevkii/ Şirinköy / Biga	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı

14	Ayazma Keskin Alabalık Tesisleri Ayten KESKİN	Ayazma Mevkii/Evciler/ Bayramiç	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler.	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
15	Çanakkale Çan Kızılelma Katran Mevkii Alabalık Üretim Tesisi Kader KESEN	Katran Mevkii/ Kızılelma Köyü/ Çan	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
16	Bakacak Barajı Kafeste Alabalık Yetiştiriciliği Projesi Liman Entegre Ltd. Şti.	Bakacak Baraj Gölü / Biga	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
17	Umurbey Barajı Kafeste Alabalık Yetiştiriciliği Projesi Liman Entegre Ltd. Şti.	Umurbey Baraj Gölü / Lapseki	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
18	Azrak Balıkçılık Gökkuşuğu Alabalığı Yetiştiriciliği Projesi Azrak Balıkçılık Ltd. Şti.	Fındıkçatı Mevkii/ Vakıf/ Yenice	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı
19	Nusratiye Göleti Ekstansif sazan Bal. Yet. Projesi Renar Gıda A.Ş.	Nusratiye Göleti Lapseki	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı

20	Çınarcık Göleti Ekstansif Sazan Balığı Yetiştiriciliği Projesi Fevzi UYGUN	Çınarcık Göleti Yenice	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İlçe Belediyesi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
21	Kemallı Göleti Ekstansif Sazan Balığı Yetiştiriciliği Projesi Hasan Hüseyin AYDIN	Kemallı Göleti Ezine	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İlçe Belediyesi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
22	Yeniceköy Göleti Yarı Entansif Sazan Balığı Yetiştiriciliği Projesi Murat KAVAS	Yeniceköy Göleti Bayramiç	İhtimal içermektedir.	Periyodik temizlik yapılması, uyarı tabelalarının konulması, bilgilendirici faaliyetler	Yıl boyu	-İşletme -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Komutanlığı

3.2 Risk Haritalarının Oluşturulması

3.2.1 Deniz Çöpleri Sıcak Noktalarını Etkileyen Faktörler

Deniz çöpleri genellikle kara ve denizcilik kökenli faaliyetlerden kaynaklanırken, rüzgar ve akıntı taşınım ve birikme noktalarının belirlenmesinde büyük önem taşır. Bu yüzden rüzgar ve akıntı haritalarının oluşturulması riskli alanların belirlenmesi için çok önemli bir faktördür.

Çanakkale Belediyesi ve ilçe belediyeler tarafından yapılan temizlik çalışmaları kapsamında; meteorolojik faktörler, coğrafi ve fiziksel şartlara bağlı olarak atıkların bazı bölgelerde daha yoğun olarak biriktiği gözlemlenmiştir. Rüzgarlar ve akıntılar kıyılarda atık birikmesine sebep olmaktadır. Yerleşim yerlerinin bulunduğu kıyılarda, yoğun kullanılan plajlarda, çadır ve karavan turizminin yoğun olduğu kıyılarda atık miktarı fazla olmaktadır. Deniz çöpleri açısından riskli alanlar belirlenirken rüzgar, akıntılar, kara kökenli faaliyetler, denizcilik ve balıkçılık faaliyetleri faktörler dikkate alınmıştır.

3.2.2. Haritalandırma

Google Earth üzerinden yapılacak haritalandırmalarda, ilgili kıyı/deniz bölgesindeki deniz çöpleri yoğunluk derecesi renk çizelgesi ile gösterilmiştir. Kirliliğin yoğun olarak yaşandığı kıyılar kırmızı renkte, orta yoğunlukta kirliliğin yaşandığı kıyılar turuncu renkte, az yoğunlukta kirliliğin yaşandığı noktalar ise sarı renkte belirtilmiştir.

Şekil 19 Merkez, Eceabat, Gelibolu, Biga, Lapseki İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

Şekil 210 Bozcaada, Ezine ve Ayvacık İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

Şekil 20 Merkez, Eceabat, Ezine, Gökçeada ve Bozcaada İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

3.3 Mevcut durum analizi

İlimizde yapılan çalışmalar sonucunda deniz çöplerinin oluşumuna dair tespitler maddeler halinde belirlenmiştir.

- Halkın yoğun kullanımında olan kıyıdaki yürüyüş yollarıyla park ve bahçelerde bulunan katı atıkların rüzgâr ve yağmurlarla denize taşınması,

- Yerleşim yerlerinde, özellikle yaz aylarında yaşanan nüfus artışı ile birlikte Ayvacık, Bozcaada, Ezine, Gökçeada, Lapseki, Eceabat, Gelibolu ve Merkez ilçeleri kıyılarında ve plajlarında oluşan katı atıkların denize ulaşması,

- Dere kenarında bulunan yeşil alanlardaki katı atıkların rüzgâr ve yağmurlarla denize taşınması,

- Kıyı kenarında yapılan inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların denize ulaşması,

- Tersane, balıkçı barınakları ve marinalarda yürütülen gemi bakım onarım faaliyetlerinden kaynaklı katı atıkların denize ulaşması,

- Yat, balıkçı ve yolcu teknelerinin faaliyetlerinden kaynaklı katı atıkların gerek yolcular tarafından direk denize atılması gerekse gün sonunda kontrolsüz olarak karaya bırakılan atıkların denize ulaşması,

- Deniz dibindeki bitkilerin ölererek su yüzeyine çıkması,

- Halkın kıyı kesimindeki faaliyetlerinden (deniz trafiği, piknik, balık tutma vb.) kaynaklı katı atıklar rüzgâr ve yağmurla denize ulaşmaları sonucu deniz yüzeyinde ve tabanında kirlilik oluşmaktadır.

Yukarıda sayılan tüm kirletici nedenleri şu şekilde özetleyebiliriz:

Kara Kaynaklı Kirlilikler

- Nehirlerin sürüklediği katı atıklar,
- Kamu alanlarında (park ve bahçeler) halkın bıraktığı başıboş atıklar,
- Sahil kenarında yapılan inşaatların atıkları,
- Tersanelerin katı atıklarıdır.

Denizcilik Faaliyetlerinden Kaynaklı Kirlilikler:

- Ticari ve turistik amaçlı deniz taşıtları,
- Balıkçı tekneleri,

Doğal Kaynaklı Kirlilikler:

- Denizanası ve plankton ölüleri,
- Yosun kirliliği,
- Yaprak, dal-budak.

Deniz çöprü açısından öncelikli bölgeler şehrin hakim rüzgarı ve boğaz akıntı yönüyle belirlenmektedir. Sadece rüzgar değil aynı zamanda yağmur da deniz çöplerinin taşınımında ve birikiminde büyük rol oynar. Karasal kökenli deniz çöpleri dereler yolu ile taşınır ve belirli noktalarda birikmesine neden olur. Deniz çöprü oluşumunda diğer bir kaynak ise balıkçılıktır. Özellikle küçük balıkçıların, kullandıkları eskidiğinden veya av sırasında çeşitli sebeplerle takılan av araç ve gereçlerini denize terk etmelerinden dolayı özellikle deniz tabanında kirliliğe yol açmaktadır.

4. DENİZ ÇÖPLERİNİN TEMİZLENMESİ FAALİYETLERİNİN PLANLANMASI – ALICI ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLECEK ÇALIŞMALAR

4.1 Dere/Nehir Ağzı Temizliği (Çöp Miktarları, Karakteristiği ve Toplama Şekilleri)

Dere ve nehirlerle taşınan çöplerin denize ulaşmaması için, mümkün olan bölgelerde dere/nehir ağzlarının düzenli olarak temizlenmesi gerekmektedir.

İlçelerde bulunan dere ve nehirlerin temizliği Devlet Su İşleri 252. Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.

Tablo 7 Dere ve Nehirlerin Listesi

No	Dere/ Nehir Adı	Denize Döküldüğü Nokta	Dere/Nehir Ağzı Genişliği ve Yapısı (bariyer çekmeye uygun mu?)	Kirlilik Kaynakları	Deniz çöplerine ve mikroplastiklere neden olmakta mıdır?	Alınacak tedbirler (Ör. Ağ ve bariyer çekilmesi)	Zamanı	Sorumlular
1	Sarıçay	Çanakkale Boğazı	Uygun değil	Sanayi, Kentsel Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -Çanakkale Belediye Başkanlığı
2	Kocabaş Çayı	Marmara Denizi	Uygun değil	Sanayi, Kentsel Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlıkları -İl Özel İdaresi
3	Kara Menderes Çayı	Çanakkale Boğazı	Uygun değil	Kentsel Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlıkları

4	Mıhlı Çayı	Edremit Körfezi	Uygun değil	İşletmeler, Kentsel, Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlıkları
5	Kavak Çayı	Saroz Körfezi	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlıkları
6	Tabaklar Deresi	Karamendere Çayı	Uygun değil	Yerleşim	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlçe Belediyesi
7	Tuzla Çayı	Ege Denizi	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlıkları
8	Bayramdere	Marmara Denizi	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
9	Çınar dere	Marmara Denizi	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
10	Tayfurdere	Çanakkale Boğazı	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
11	Umurbey Çayı	Çanakkale Boğazı	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlgili Belediye Başkanlığı -Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
12	Büyük dere	Kaleköy	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlçe Belediye Başkanlığı -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
13	Agonya Çayı	Ortaca	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

14	Akçın Çayı	Karamenderes Çayı	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlçe Belediyesi -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
15	Hoşap Çayı	Kocabaş Çayı	Uygun değil	Yerleşim, Zirai ilaç ambalajları	Taşıyıcı etkisi vardır	Periyodik temizlik faaliyetleri	Yıl boyu	-DSİ 252.Bölge Müdürlüğü -İlçe Belediyesi -İl Özel İdaresi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Alüvyonlarla taşınan ve nehir ağzı dip taraması gerektiren faaliyetler kapsam dışıdır.

Şekil 22 Tabaklar Deresi Temizlik Çalışmaları

4.2 Kıyı ve Plaj Temizliği

Kıyı ve plaj temizliği; denize kıyısı olan Merkez, Ayvacık, Biga, Ezine, Lapseki, Gelibolu, Eceabat, Gökçeada ve Bozcaada ilçelerinde gerçekleştirilmektedir. Bu bölgelerde temizlik çalışmalarını ilgili Belediyeler, İl Özel İdaresi ve kıyı tesisleri yürütmektedir.

Kıyılarda oluşan atıklar, kıyıların yapısına göre uygun araçlarla toplanmakta ve toplanan atıklar karakteristiğine göre ayrıştırılarak atıkların bertarafı veya geri dönüşümü sağlanmaktadır.

Tablo 8 Kıyıların Listesi

No	Kıyı Adı	Kıyı Tipi	Uzunluğu (m)	Alınacak Tedbirler	Temizliğin Yapılacağı Dönem ve	Sorumlular
1	Merkez ilçe	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, dolgu, kayalık, liman, feribot iskelesi	60 200	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili Belediye Başkanlığı -Kıyı Tesisleri -İl Özel İdaresi
2	Ayvacık	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, kayalık, balıkçı barınağı	83 200	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe ve Belde Belediyesi Başkanlıkları -İl Özel İdaresi
3	Ezine	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, kayalık, balıkçı barınağı, liman	38 600	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe ve Belde Belediyesi Başkanlıkları -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri
4	Lapseki	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, feribot iskelesi	52 700	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe ve Belde Belediyesi Başkanlıkları -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri
5	Biga	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, balıkçı barınağı, liman	71 600	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe ve Belde Belediyesi Başkanlıkları -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri

6	Gelibolu	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, feribot iskelesi, balıkçı barınağı	126 600	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe Belediye Başkanlığı -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri
7	Eceabat	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, feribot iskelesi, balıkçı barınağı	103 100	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe Belediye Başkanlığı -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri
8	Gökçeada	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, feribot iskelesi, balıkçı barınağı	92 000	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe Belediye Başkanlığı -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri
9	Bozcaada	Yüzme suyu bölgesi, yürüyüş yolu, feribot iskelesi, balıkçı barınağı	43 700	Araç-ekipman ve personel sayısının artırılması	Yıl boyu	-İlgili İlçe Belediye Başkanlığı -İl Özel İdaresi -Kıyı Tesisleri

Kayalıklarda Temizlik Çalışmaları

Kayalık bölgelerdeki çöpler kayalıkların arasına sıkışabilmekte bu da çöplerin el ile çıkarılmasını zorlaştırmaktadır, bu nedenle bu tip yerlerdeki cam, metal, kağıt, plastik vb. çöpler kancalar yardımı ile toplanmaktadır. Canlıların yuva yaptığı hassas alanlardaki yerlerde gerekmedikçe temizleme ve düzenleme çalışmaları yapılmaz. Temizlik çalışmalarına ihtiyaç duyulması halinde gerekli izinler alınarak, gerekli hassasiyet ve özel uygulamalarla çöpler toplanır.

Kayalık bölgelerde yer alan deniz çöplerinin toplanması işi belediye ve kıyı tesisleri tarafından yürütülmektedir.

Şekil 23 Çanakkale Belediye Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen kayalık temizlik çalışması

Kıyı Kenarında Temizlik

Kıyı şeridinde; denize sınır olan yürüyüş yolları, deniz ile park-bahçeler arasında kalan kısımlar titizlikle temizlenmelidir. Bu kısımlarda bulunan katı atıklar rüzgâr ve yağmurun etkisi ile denize ulaşması engellenmeli, ilgili mahalli idarelerce kontrol edilerek temizlenmesi sağlanmalı ve tüm kıyı alanlarına atık boşaltılması ve bırakılması engellenmelidir.

Şekil 24 Çanakkale ili kıyı kenarında yapılan temizlik çalışması

Yürüyüş Yollarında Temizlik

Halkın rekreasyon amaçlı kullandığı kıyı çizgisi ile park, konut, refüj, kaldırım, yol arasında kalan bölgede oluşan çöplerin toplanması ile yapılmaktadır. Canlıların yuva yaptığı hassas alanlardaki yerlerde gerekmedikçe temizleme ve düzenleme çalışmaları yapılmaz. Temizlik çalışmalarına ihtiyaç duyulması halinde gerekli izinler alınarak, gerekli hassasiyet ve özel uygulamalarla çöpler toplanacaktır.

Şekil 25 Çanakkale İli yürüyüş yolunda yapılan temizlik çalışması

Plaj Temizliği

Kıyı temizliğine ilave olarak plajların temizliği; sorumlu kurum kuruluşların hem plaja atılan hem de denizin taşıyarak plajlara getirdiği katı atıkların temizlenmesi amacıyla gerçekleştirilmelidir. Temizlik yapılan plajların kumları da elenerek içerisindeki makro, mikro plastikler ile sigara izmaritleri de temizlenmeli, plajlara halkı bilinçlendirmek adına görsel uyarı levhaları konulmalı, plajlarda ambalaj atıkları ayrı toplanmalı ve son olarak plaj alanı düzenlenerek temizlik sonlandırılmalıdır.

Tablo 9 Plajlar ve temizlik faaliyetleri

No	Plaj Adı	Plajın İşleticisi	Plaj Uzunluğu (m)	Alınacak Tedbirler	Temizliğin Yapılacağı Dönem ve Sıklığı (Ay-Gün) (Her Gün, Haftada Bir, Yalnızca Haziran-Ağustos Ayları Arası Sezonunda Vs.)	Sorumlular	Faaliyetin İzleme Sıklığı
1	Mega Beach Halk Plajı	Halk Plajı	175	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün
2	Güzelyalı Halk Plajı	Halk Plajı	160	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün
3	Dardanos Halk Plajı	Halk Plajı	77	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün
4	Dardanos Orman Kampı Yanı Plajı	Halk Plajı	1500	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün
5	Yeni Kordon Barış Plajı	Halk Plajı	120	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün
6	Kepez Belediyesi Halk Plajı	Halk Plajı	1000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Kepez Belediye Başkanlığı	Her gün
7	İntepe Gençlik Kampı	Halk Plajı	2000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çanakkale Belediye Başkanlığı	Her gün

8	Teras Motel	Özel İşletme	300	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
9	Assos Antik İskele	Halk Plajı	500	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler	Her gün
10	Mıhlı Plajı	Halk Plajı	100	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	Her gün
11	Küçükkuyu Liman İçi Plajı	Halk Plajı	100	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	Her gün
12	Kanara Önü	Halk Plajı	75	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
13	Sahil Mahallesi Plajı	Halk Plajı	160	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	Her gün
14	Sokak Ağız Plajı	Halk Plajı	250	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler İl Özel İdaresi	Her gün
15	Aklıman Plajı	Halk Plajı	150	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler İl Özel İdaresi	Her gün
16	Assos Eden Gardens Hotel	Otel İşletmesi	250	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün

17	Club Kavala Beach Otel	Otel İşletmesi	3000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
18	Assos Eden Beach Hotel	Otel İşletmesi	50	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
19	Assos Nazlıhan Otel	Otel İşletmesi	50	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
20	Olive Odore	Otel İşletmesi	80	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
21	Tavaklı İskele Plajı	Halk Plajı	500	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme İl Özel İdaresi	Her gün
22	Geyikli Belediyesi Halk Plajı	Halk Plajı	100	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Geyikli Belediye Başkanlığı	Her gün
23	Geyikli Yeni İskele Plajı	Halk Plajı	900	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Geyikli Belediye Başkanlığı	Her gün
24	Geyikli Odunluk İskele Plajı	Halk Plajı	800	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Geyikli Belediye Başkanlığı	Her gün
25	Yeniköy Papaz Plajı	Özel İşletme	900	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme İl Özel İdaresi	Her gün

26	Umurbey Sahil	Halk Plajı	420	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Umurbey Belediye Başkanlığı	Her gün
27	Çardak Halk Plajı	Halk Plajı	600	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Çardak Belediye Başkanlığı	Her gün
28	Kökez Mevkii Plajı	Halk Plajı	500	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Lapseki Belediye Başkanlığı	Her gün
29	Belediye Plajı Dalyan	Halk Plajı	1000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Lapseki Belediye Başkanlığı	Her gün
30	Aksaz Halk Plajı	Halk Plajı	165	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Biga Belediye Başkanlığı	Her gün
31	Kemer Halk Plajı	Halk Plajı	500	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Karabiga Belediye Başkanlığı	Her gün
32	Karabiga Halk Plajı	Halk Plajı	278	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Karabiga Belediye Başkanlığı	Her gün
33	Ayazma Plajı	Halk Plajı	200	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler Bozcaada Belediye Başkanlığı	Her gün
34	Neco Beach	Özel İşletme	150	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün

35	Gökçeada Sörf Eğitim Merkezi ve Oteli	Otel İşletmesi	2000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
36	Kefaloz Plajı	Halk Plajı	2000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler Gökçeada Belediye Başkanlığı	Her gün
37	Uğurlu Plajı	Halk Plajı	3000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler Gökçeada Belediye Başkanlığı	Her gün
38	Yıldız Koyu Plajı (Gökçeada Su Altı Milli Parkı)	Halk Plajı	100	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler Gökçeada Belediye Başkanlığı	Her gün
39	Hamzakoy Plajı	Halk Plajı	1000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Gelibolu Belediye Başkanlığı	Her gün
40	Eceabat Halk Plajı	Halk Plajı	250	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Eceabat Belediye Başkanlığı	Her gün
41	Kumkamp Önü	Halk Plajı	200	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	Eceabat Belediye Başkanlığı	Her gün
42	Kilitbahir Zargana Plajı	Özel İşletme	600	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün
43	Kabatepe Plajı (Kabatepe Orman Kampı)	Özel İşletme	2000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletme	Her gün

44	Güneyli Köyü Koyu	Halk Plajı	2000	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler İl Özel İdaresi	Her gün
45	Bolayır Bakla Burnu Plajı	Halk Plajı	250	Araç, ekipman ve personel sayısının artırılması	Yaz sezonunda her gün, kış sezonunda her hafta	İşletmeler İl Özel İdaresi	Her gün

4.3.Deniz Yüzeyi Temizliği

4.3.1 Çöp Miktarları, Karakteristiği ve Toplama Şekilleri

İlimizde mevcutta deniz temizleme aracı bulunmaması nedeniyle deniz yüzeyinde temizlik çalışmaları ilgili Belediyeler tarafından file kepçe yardımıyla toplanarak yapılmaktadır. Fakat bu plan doğrultusunda kirliliğin yoğun yaşandığı bölgelerde, özellikle mevsimsel gerçekleşen ölü deniz canlılarının ve aşırı ötrofikasyona bağlı oluşan yosunlaşmanın temizlenmesi amacıyla deniz süpürgesi ve amfibi sulak alan taşıtları temin edilerek deniz ve kıyı bölgelerin temizliği yapılması planlanmaktadır.

Tablo 10 Deniz Yüzeyinde Biriken Çöp Alanları Listesi

No	Bölge Adı	Bölgenin Niteliği	Alınacak Tedbirler	Temizliğin Yapılacağı Dönem (Ay-Gün)	Sorumlular
1	Merkez	Boğaz	Deniz Yüzeyi Temizleme Tekneleri, Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Çanakkale Belediye Başkanlığı
2	Kepez	Boğaz	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Kepez Belediye Başkanlığı -Dardanel -Çanakkale Liman İşletmesi

3	Gelibolu	Tüm kıyı bölgesi	Deniz Yüzeyi Temizleme Tekneleri, Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Gelibolu Belediye Başkanlığı -Belde Belediyeleri -Tarihi Alan Başkanlığı - Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği
4	Ayvacak	Tüm kıyı bölgesi	Deniz Yüzeyi Temizleme Tekneleri,Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Ayvacık Belediye Başkanlığı -Küçükkuyu Belediye Başkanlığı
5	Biga	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Biga Belediye Başkanlığı -Karabiga Belediye Başkanlığı
6	Eceabat	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Eceabat Belediye Başkanlığı
7	Gökçeada	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Gökçeada Belediye Başkanlığı
8	Bozcaada	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile	Yıl boyu	-Bozcaada Belediye Başkanlığı

			temizlik sağlanacaktır.)		
9	Ezine	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Ezine Belediye Başkanlığı -Geyikli Belediye Başkanlığı
10	Lapseki	Tüm kıyı bölgesi	Amfibi Sulak Alan Taşıtları (Temin edilememesi halinde uygun ekipman ile temizlik sağlanacaktır.)	Yıl boyu	-Lapseki Belediye Başkanlığı -Çardak Belediye Başkanlığı -Umurbey Belediye Başkanlığı

4.4 Deniz Dibi Temizliği

İlimiz sahillerinde zaman zaman ilgili Kurumlar Sivil Toplum Kuruluşları ve gönüllü topluluklar tarafından dalgıçlar yardımıyla deniz dibindeki çöplerin çıkartılması konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Deniz kirliliği, özellikle yerleşim yerlerine yakın bölgeler, iskele ve balıkçı barınakları çevresinde yoğun olarak gözlenmektedir.

Deniz dibi temizliği için en uygun teknik çözümün, deniz dibindeki çöplerin su altı kameraları ile izlenip, profesyonel ve konusunda tecrübeli dalgıçlar marifetiyle elle toplanmasıdır. Otomasyon ve trol vb. mekanik ekipman ile temizlik yapılması, ekosistemi ve deniz dibi yaşamını olumsuz etkileyecek ve geri dönüşü olmayan hasarlar bırakacaktır. Gerçekleştirilecek söz konu deniz dibi temizliği faaliyetlerinin lisanslı dalgıçlar ile İş Güvenliği tedbirleri altında gerçekleştirilmesi için ilgili mevzuat hükümlere uyulması esastır.

İlimizde Çanakkale Bölge Liman Başkanlığı tarafından her yıl 1 Temmuz Kabotaj Bayramı dolayısıyla deniz dibinden çöp toplama etkinliği yapılmaktadır. Bununla birlikte, Başkanlığın sorumluluk sahasında bulunan gemi ve kıyı tesislerine gerek Uluslararası Sözleşmeler gerekse mer-i mevzuat kapsamında periyodik ve program dışı denetimler yapılmaktadır. 2020-2024 yılları içerisinde de Başkanlık tarafınca etkinlik gerçekleştirilerek deniz dibinden 15 m³ atık toplanmıştır.

İlimizde Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı tarafınca belli aralıklara balıkçı barınakları ve marinada dalış yapılarak deniz dibi temizleme çalışmaları yapılmakta Müdürlüğümüze bilgisi verilmektedir.

5 Haziran Çevre Haftası dönemlerinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzün koordinasyonunda Çanakkale Belediyesi Yat Limanı bölgesinde ilimizde ki dalgıçlar ile deniz dibinden çöp toplama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Tarafından "Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı Kıyı ve Deniz dibi Temizliği" Etkinliği denizlerdeki kültürel ve doğal mirasın korunmasında farkındalık oluşturulması açısından Kilitbahir mevkiinin sahil kesiminde ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla Ağustos 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Şekil 26. Çanakkale İli Deniz Dibi Temizliği

Tablo 11 Deniz Dibinde Biriken Çöp Alanlarının Listesi ve Risk Derecelendirmesi

Bölge	Bölgenin Niteliği (Kıyı, Haliç, Liman, Yüzme Suyu Alanı, Veya Diğer)	Çalışılacak Gün Sayısı	Kirlilik Oranı (1-5) 1: En Düşük 5: En Yoğun	Sorumlular
Çanakkale Eski Kordon	Kıyı Bölgesi	3	5	-Çanakkale Belediye Başkanlığı
Çanakkale Yeni Kordon	Sahil	3	5	- Çanakkale Belediye Başkanlığı
Çanakkale Yat Limanı	Liman	3	5	-Tesis yöneticileri

Gestaş Feribot Seferlerinin yapıldığı tüm iskeleler	İskele	2	5	-GESTAŞ
Babakale Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	4	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Behramkale Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Bozcaada Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Bozcaada Belediye Başkanlığı
Çanakkale Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Çanakkale Belediye Başkanlığı
Dalyan Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	4	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Değirmencik Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Eceabat Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Eceabat Belediye Başkanlığı
Gelibolu Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Gelibolu Belediye Başkanlığı
Gülpınar Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Güneyli Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi

Kaleköy Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	4	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Gökçeada Belediye Başkanlığı
Karabiga Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Karabiga Belediye Başkanlığı
Kemer Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Kilitbahir Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Koyunevi Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Sivrice Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	4	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Kumkale Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Küçükkuyu Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Küçükkuyu Belediye Başkanlığı
Lapseki Merkez Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	5	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Lapseki Belediye Başkanlığı
Seddülbahir Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	2	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi
Şevketiye Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	3	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

				-İl Özel İdaresi
Yeniköy Balıkçı Barınağı	Balıkçı Barınağı	1	4	-Su Ürünleri Kooperatifi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -İl Özel İdaresi

4.5 Balıkçılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Deniz Çöplerinin Yönetimi

İlimiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren toplam 23 adet Balıkçı Barınağı bulunmaktadır. Söz konusu barınaklarda Bakanlığımızın tarafından yayımlanan 2020/20 sayılı Denizcilik Atıkları Uygulaması Hakkındaki Genelge kapsamında 3 adet Balıkçı Barınağının atık kabul tesisi mevcut olup Denizcilik Atıkları Uygulaması (DAU) üzerinden işlemleri gerçekleştirilmekte ve Mavi Kart Sistemi kurulmuş durumdadır.

İlimizde 843 adet Balıkçı Gemileri Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresine sahip balıkçı gemisi, 6960 adet Gerçek Kişiler İçin Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresine sahip balıkçı ve 825 adet Amatör Balıkçı Belgesine sahip amatör balıkçı bulunmaktadır.

Bölgemizde denizde oluşan kirliliğinin bir kısmı; denizde faaliyet gösteren gemi, tekne, römorkör vb. gibi araçların bıraktıkları atık su ve yakıt kalıntıları, balıkçılıkta kullanılması yasak olan ancak yasadışı olarak kullanılan misina ağlarının denizde kalması, trol veya gırgır gibi balıkçı gemilerinin avcılık operasyonları esnasında deniz dibine takılan veya balıkçılar tarafından bırakılan ağ ve av donanımları tarafından oluştuğu değerlendirilmektedir.

Av aracı kayıplarının önlenmesi ve bu av araçlarının avcılığa devam etmesinin engellenmesine yönelik gerekli çalışmalar yapılarak, su altında bulunan kayıp av araçlarının yerlerinin belirlenmesi ve geri toplanması Tarım ve Orman İl Müdürlüğü koordinasyonunda sağlanmalıdır.

Hayalet ağ olarak adlandırılan, kaybolan veya bilerek su altına bırakılan uzatma ve misina ağları uzun yıllar denizde çözünmemekte, söz konusu alanların deniz tabanını kazımakta, balık ve diğer su ürünlerinin kapana kısılmalarına ve boğulmalarına neden olmakta, denizlerdeki canlı popülasyonunu olumsuz etkilemekte, denizcilik ve balıkçılık ekonomisini tehlikeye atmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilen ve yürütülen "Hayalet Ağ Projesi" 2014 yılında uygulamaya geçirilmiş olup, halen devam etmektedir. İlimizde de projenin yürütülmesindeki süreçte vatandaş tarafından ilgili Müdürlük ile iletişime geçilerek temizlenmesi istenilen alanda öncelikle koordinat çalışmaları yapılmaktadır. Çalışmaların ardından dalış yapılarak temizlenme ihtiyacının kontrolü sağlanmakta ve bu işlemlere istinaden temizlik işlemi planlanmakta ve gerçekleştirilmektedir.

İlimiz, Biga ilçesi, Karabiga Beldesi Belediye Başkanlığı tarafından limanda bulunan kullanılmayan ağların toplanmasıyla ilgili temizlik çalışmaları yapılmıştır.

5. HALKIN BİLİNÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

Deniz çöplerinin kıyı alanlarda ve deniz ortamında; deniz suyu kalitesi ve ekolojiye verdiği olumsuz çevresel etkileri ortaya koymak, bu konuda toplumun her kesiminde farkındalık oluşturmak ve konuya yönelik halkın hassasiyetini artırmak amacıyla farklı etkinlikler (anket çalışmaları, eğitim/seminer, sempozyum/çalıştay, farkındalık çalışmaları/etkinlikleri vb.) düzenlenmelidir.

Deniz, kıyı ve plaj temizliği ile denetim faaliyetlerinin yanı sıra deniz kirliliği hakkında bilinç düzeyini arttırmak, yapılan çalışmaların sürdürülebilir ve etkin olmasını sağlamak amacıyla gün içinde insan yoğunluğu yüksek merkezlerimizde yer alan billboard, yolcu taşımacılığı yapılan iskelelerde reklam tabelası vb. yerlerde Deniz Kirliliği ve Sıfır Atık Mavi yaklaşımı ile ilgili farkındalık oluşturacak görsellere ve bilgilere yer verilmelidir.

Ayrıca okul, izci kampları ve Halk Eğitim Merkezlerinde gerekli eğitimler ile çeşitli kamu kuruluşları ve STK'lar ile ortak farkındalık faaliyetleri düzenlenmeli, deniz kirliliği ve sıfır atık mavi yaklaşımı ile ilgili farkındalık oluşturacak görsellere ve bilgilere yer verilmeli ve sosyal medya ile de yapılan çalışmalar etkin şekilde paylaşılmalıdır.

Kıyı temizliği konusunda halkın davranış alışkanlıklarının değiştirilmesi önem arz eden bir konudur. Bu bağlamda belediyeler ile sivil toplum kuruluşları arasında diyalogun güçlendirilerek, sosyologlar ve davranış bilimcilerin de desteğiyle bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi, kamu spotlarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Her yıl eylül ayının üçüncü cumartesi günü Uluslararası Kıyı Temizliği etkinliği tüm dünyada eş zamanlı gerçekleştirilmekte olup, söz konusu etkinlikte kıyıları temizleyerek deniz kirliliğine dikkat çekmeyi ve deniz temizliğinin önemi konusunda bilinç kazandırmak amacıyla İlimizdeki tüm belediyeler tarafından çalışmaların yapılmaktadır.

Kıyılara, plajlara, büfelere, deniz çöplerinin ve özelinde sigara izmaritlerinin zararlarına ilişkin uyarı levhaları konulmalıdır. Yere çöp atanlara, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 41'inci maddesi uyarınca para cezası verileceğine ilişkin levhalar konulmalıdır.

Tablo 12 Halkın Bilinçlendirilmesi Hakkındaki Çalışmalar

No	İlçe/ Mevkii	Adedi Ve Kişi Sayısı	Yılı Ve Süresi	Bilinçlendirme Çalışmasının Özeti	Sorumlular
1	Tüm İlçeler	5 adet okulda, 500 öğrenci	2025-2029 arası (Her Yıl)	Öğrencilere yönelik ilgili öğretmenler tarafından deniz kirliliği ve deniz çöpleri ile ilgili eğitici ve farkındalık oluşturacak faaliyet düzenlenecektir.	-İl Milli Eğitim Müdürlüğü
2	Merkez İlçe	-	2025-2029 arası (Her Yıl)	Üniversite öğrencilerinde farkındalık oluşturulması kapsamında Çevre Topluluğu tarafından düzenlenecek etkinlikte, deniz çöpleri ve bunların deniz ortamına olan etkileri hakkında sunum yapılacaktır.	-Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
3	Tüm İlçeler	-	2025-2029 arası (Her Yıl)	Balıkçı teknelerinden denize terk edilen çöpler konusunda balıkçılara bilinçlendirme eğitimleri verilecek Amatör balıkçılara deniz çöpleri konusunda eğitim verilecektir.	-Çanakkale İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Sahil Güvenlik Batı Marmara Grup Komutanlığı -Liman Başkanlıkları
4	Merkez İlçe	Halk plajları, büfeler	2025-2029 arası (Her Yıl)	Kıyılara, plajlara, büfelere, deniz çöplerinin zararlarına ilişkin uyarı levhaları, poster ve afiş asılacaktır.	-Çanakkale Belediye Başkanlığı
5	Şehir hatları vapuru	17 adet vapur, yolcu kapasiteleri ortalama 520 kişi	2025-2029 arası (Her Yıl)	Yolcuların dikkatini çekecek yerlere uyarı afişleri asılacaktır.	-GESTAŞ

6	Boğaz hattında	Boğazdan Geçen Tüm Gemiler	2025-2029 arası (Her Yıl)	Boğazdan Geçen uğraklı uğraksız gemilere denizlere çöp atılmaması ile ilgili uyarı anonslarının yapılması sağlanacaktır.	-Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü -İlgili Liman Başkanlıkları
7	Yerel Basında	1 adet Yerel Basın Kanalında	2025-2029 arası (Her Yıl)	TV kanalında Deniz Kirliliğinin önlenmesi hakkında yayınlar ve yılda en az bir kere özellikle Çevre Haftasında canlı yayınlar programlar yapılması sağlanacaktır.	-Dardanel Medya
8	Tüm ilçelerde vatandaşlar tarafından yoğun şekilde balık tutulan iskele ve balıkçı barınaklarında	23 balıkçı barınağı	2025-2029 arası (Her Yıl)	Vatandaşların dikkatini çekecek yerlere uyarı afişleri asılacak ve bölgede atık toplama konteyneri sayısı artırılarak etkin bir şekilde atıkların toplanması sağlanacaktır.	-İl Belediyesi -İlçe Belediyesi -İl Tarım ve Orman Müdürlüğü -Balıkçı Barınağı Kooperatifleri
9	İl Sınırlarındaki Tüm Turizm Bölgelerinde	Tüm İl Sınırları	2025-2029 arası (Her Yıl)	Turizm için marka değere sahip mavi bayraklı plajlarda Turizm Haftası ve Çevre Haftası içerisinde kıyı temizlik etkinliği düzenlenecek ve halkta farkındalık oluşturulacaktır.	-İlgili Turizm İşletme Sahipleri -İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü -Halk Sağlığı Müdürlüğü
10	Eğitim Öğretim Kurumları	Her İlçede 5 okulda yaklaşık 500 öğrenci	2025-2029 (Mayıs-Eylül arası)	Sahil, kıyı ve çevre temizliği faaliyeti	-İl Milli Eğitim Müdürlüğü -Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü -İlçe Belediyesi

6. DENİZ ÇÖPLERİNİN KAYNAĞINDA AZALTILMASINA YÖNELİK YAPILAN VE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

Bilindiği üzere deniz çöplerinin yaklaşık %70-80'ni karasal kökenli katı atıklar oluşturmakta olup, bunun en büyük sebebi ise İlimizde rüzgarlı gün sayısının fazla olması ve katı atıkların toplama ve bertaraf süreçlerinin etkin yönetilememesidir. Özellikle kara kökenli deniz çöplerinin kaynağında azaltımı için, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda atık yönetimi süreçlerinde çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen sıfır atık yönetim sisteminin İlimizde etkin bir şekilde kurulması, yaygınlaştırılması, geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması önem arz etmektedir.

Denizlerimize çeşitli yollarla ulaşan, doğada kalıcılık teşkil eden maddeler olarak tanımlanan deniz çöpleri, alınan tüm tedbirlere rağmen, gitgide büyüyen bir problem olarak denizlerimizi tehdit etmektedir. Bu nedenle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız tarafından, Sıfır Atık Projesinin devamı niteliğinde olan "Sıfır Atık Mavi Hareketi" başlatılmıştır. Bu kapsamda İlimiz deniz yetki alanlarında ilgili Kurum Kuruluşlarca Sıfır Atık Mavi Hareketini destekleyecek, deniz ve kıyılarımızın etkin bir biçimde korunmasını, deniz çöpleri ile mücadele konusuna İlimizde bütünleşik bir yaklaşım getirilmesi, uygulamalarda birlikteliğin sağlanması, çalışmaların sürekli ve düzenli bir şekilde yapılması amacıyla birçok çalışma yapılmış ve yapılmaya da devam etmektedir.

İlimiz ilgili mahalli idareler tarafından; tüm vatandaşların, atıklarını ayırmaya ve ayrı biriktirmeye teşvik edilmeli, atık oluşumunun önlenmesi için israfı önlemeye yönelik teşvik edici çalışmalarda bulunulmalı, sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılması, sıfır atık ve deniz çöpleri konularındaki farkındalığın artırılmasına yönelik bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri yapılarak bu kapsamda düzenlenen faaliyetlere tüm paydaşlar tarafından gerekli katkı ve katılım sağlanmalıdır.

Denize kıyısı olan ilçelerde ambalaj atık kumbara sayılarının artırılması, plajlarda sigara izmaritleri için ayrı çöp kutularının konulması, uyarı levhalarının artırılması gerekmektedir. Bununla birlikte, sera naylonlarının ve zirai ilaç ambalajlarının toplanması için il genelinde toplama noktalarının oluşturulması gerekmektedir.

İlimizde kıyı şeridinde yer alan mavi bayrak almış plaj sayısı 12 olup deniz çöplerinin kaynağında azaltılmasına yönelik yapılabilecek çalışmalardan biri de mavi bayraklı işletme ve plaj sayısının artırılmasına yönelik çalışmalardır. Turizm bölgesi olan sahillerimizdeki tesislere yerli ve yabancı turistlerin algısında olumlu katkısı olan mavi bayrak, turizm işletmelerine ekonomik girdi olarak da geri dönecektir.

Tablo 13 Deniz çöplerinin kaynağında azaltımı hakkındaki çalışmalar

No	İlçe/Mevkii	Yılı ve Süresi	Çalışmanın Anlatılması	Sorumlular
1	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında yüzme sezonu olan Mayıs-Ekim ayları (5 ay)	İlçedeki tüm Halk plajlarındaki izmarit ve çöp kutusu sayısının artırılması ve çöplerin etkin şekilde toplanması	Belediye Başkanlıkları
2	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında her zaman	Tüm yol, cadde ve sokak ile yakın çevresinin sorumluluğu bulunan ilgili kurumlarca etkin bir şekilde temizlenmesi ve tüm katı atıkların toplanması	Belediye Başkanlıkları
3	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında her zaman	Tüm çöp konteyner/kutuları ve geri dönüşüm kutularının döküntüye mahal vermeyecek biçimde sık sık ve düzenli olarak temizlenmesi	Belediye Başkanlıkları
4	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında her zaman	Özellikle cadde, sokak ve park gibi kamusal alanlarda yeterli sayıda, boyutta ve türde atık konteyneri ve geri dönüşüm kutularının bulundurulması, sorumluluk bölgelerinde uygulanabilir ve etkin atık toplama sisteminin oluşturulması	Belediye Başkanlıkları
5	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında her zaman	Tüm plajlara sigara izmaritleri için ayrı kutular konulması, plaj bölgesinde yer alan büfe ve marketlerde plastik poşet kullanımının azaltılması için gerekli denetimler yapılarak ücretsiz poşet dağıtımının engellenmesi	Belediye Başkanlıkları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
6	Denize Kıyısı Olan Tüm İlçeler	2025-2029 yılları arasında her zaman	Bez torba kullanımının artırılmasına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi	Belediye Başkanlıkları

Tablo 14 İş Termin Planı

NO	İŞİ YAPACAK KURUM/KURULUŞ	2025			2026			2027			2028			2029			AÇIKLAMA	
		TF	BÇ		TF	BÇ		TF	BÇ		TF	BÇ		TF	BÇ		*TF : Temizlik Faaliyeti	**BÇ: Bilinçlendirme Çalışmaları
1	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ	X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		1) Yılda en az bir kere olmak üzere mahalli idareler ile birlikte öğrenci ve ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı temizlik etkinliğinin yapılmasının sağlanması	
																	2) Yılda en az bir kere olmak üzere mahalli idareler ve Uzman Dalgıçlar ile birlikte ilgili STK'ların katılımı sağlanarak deniz dibi temizlik faaliyeti gerçekleştirilmesinin sağlanması	
																	3) Okullarda deniz kirliliği ve deniz çöpleri hususunda farkındalık oluşturacak eğitim çalışmalarının düzenlenmesinin sağlanması	
																	4) İlimizde yer alan kıyı alanları ve kıyı tesislerinde deniz kirliliği ve deniz çöpleri hususunda etkin şekilde denetim faaliyeti yürütülerek gerekli düzenleyici işlemlerin yapılmasının sağlanması ve yıl içinde yapılacak denetim sayılarının bir önceki yıl yapılan denetim sayılarından en az %10 fazla olacak şekilde artırılması	

- 1) Yılda en az bir kere olmak üzere mahalli idareler ile birlikte öğrenciler, ilgili STK ve balıkçı kooperatiflerinin katılımı sağlanarak kıyı temizlik etkinliğinin düzenlenmesi
- 2) Balıkçılık kooperatifleri üyelerinin balıkçılık faaliyetleri esnasında kaybolan ağların cinsini, miktarını ve kaybolduğu yerin koordinatlarını bağlı olduğu kooperatifine bildirmeleri konusu ile gözlemledikleri veya ağlarına takılan çöpleri toplayarak balıkçı barınağına teslim etmelerini teşvik edecek gerekli çalışmaların yapılması ve balıkçıların konu hakkında farkındalığının artırılması için gerekli eğitici çalışmaların düzenlenmesi
- 3) Hayalet ağlar, deniz kirliliği, deniz çöpleri ve balıkçılığa etkileri hususunda farkındalık oluşturacak eğitim çalışmalarının düzenlenmesi
- 4) Balıkçı barınakları ve ilgili STK temsilcilerinin katılımı ile deniz dibi çöpünü oluşturan hayalet ağların temizliği hususunda deniz dibi temizlik etkinliğinin düzenlenmesi
- 5) Amatör balıkçı belgesi ve su ürünleri ruhsat belgesi alacaklara söz konusu belge yanında sıfır atık mavi sözünün yer aldığı broşür verilerek gönüllülük esasına göre sıfır atık mavi sözü vermelerinin teşvik edilmesi
- 6) İlimizde yoğun tarım faaliyetinin yapıldığı bölgelerde tarım ilaç ambalajlarının çevreye atılmaması, su kaynaklarına zarar vermemesi ve yüzeysel su kaynakları vasıtasıyla denizlere ulaşmasının engellenmesi için proje çalışmalarının yapılması ve tarım sektöründe çalışanlarla gerekli farkındalık ve bilinçlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi
- 7) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim

İL TARIM VE
ORMAN
MÜDÜRLÜĞÜ

ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

1) Yılda en az bir kere olmak üzere mahalli idareler ile birlikte öğrenci ve ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı alanları ve bu kıyı alanları ile bağlantılı yerüstü su kaynakları (dere) etrafında düzenlenecek temizlik etkinliğine katkıda bulunulması, deniz çöpleri ile ilgili farkındalık oluşturulmasının sağlanması

2) DSI sorumluluk alanındaki denize dökülen tüm dere ve nehirlerde makine programı dahilinde rüsubat birikimi dahil olmak üzere tüm atıkların düzenli olarak temizlenmesinin sağlanması

3) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

DSİ 252. ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ

52

1) Öğrencilere yönelik ilgili öğretmenler tarafından deniz kirliliği ve deniz çöpleri ile ilgili eğitici ve farkındalık oluşturacak faaliyet düzenlenmesi ve her okulda yer alan okul panosunda Çevre Haftasında veya belirlenen herhangi bir hafta boyunca deniz çöpleri konusunda gerekli bilgilendirici ve eğitici, görsel ve eğitsel malzemenin bulunmasının sağlanması

2) İl Millî Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda ve Mahalli İdareler ile ilgili STK'ların katkılarıyla 23 Nisan ve 5 Haziran gibi özel günlerde, çocukları denizle buluşturacak etkinlikler gerçekleştirilerek gerekli projelerin hazırlanması ve söz konusu projelerle çocukların denizimiz ve çevre konusunda bilinç kazanmaları, yaşadıkları çevrenin farkında olmaları, etkinlik sonucunda edindikleri kazanımlarını yakınları ile paylaşmaları ve olumlu alışkanlık oluşturmak suretiyle sorumlu bireyler olarak yetişmeleri hususunda çalışmaların yapılması

3) Okullarda oluşturulacak öğrenci grupları ile sahillerde, yürüyüş yollarında, plajlarda deniz temizliği çalışmaları yapılması

4) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

ÇANAKKALE İL
MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

1)Kuruma bağılı yurtlar, Gençlik Merkezleri ve Spor tesislerinde deniz kirliliği ve deniz çöpleri konusunda farkındalık oluşturan eğitim çalışmalarının düzenlenmesinin sağlanması																				
2) Yılda en az bir defa olmak üzere uygun lokasyondaki yurt ve gençlik merkezleri ile kıyı temizlik etkinliğinin düzenlenmesi																				
3) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması																				
1) Yılda en az bir defa olmak üzere mahalli idareler ile birlikte öğrenci ve ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı temizlik etkinliğinin düzenlenmesi																				
2) Liman çıkış belgesi alacak ve tekne işlemleri yapacak olan kişilere söz konusu belge/işlem yanında sıfır atık mavi sözünün yer aldığı broşür verilerek gönüllülük esasına göre sıfır atık mavi sözü vermelerinin teşvik edilmesi																				
3) Yılda en az bir kere olmak üzere mahalli idareler ile birlikte ilgili STK'ların katılımı sağlanarak deniz dibi temizlik faaliyetinin gerçekleştirilmesi																				
4) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması																				

5

ÇANAKKALE
GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ

6

ÇANAKKALE BÖLGE
BAŞKANLIĞI
BOZCAADA,
GÖKÇEADA,
KARABİGA
LİMAN
BAŞKANLIKLARI

1) Kendi alanlarında ve çevrelerinde biriken deniz çöplerinin toplanması/toplatılması ve kategorize ederek ayrıştırılması, geri kazanımı ve/veya bertarafının sağlanması

2) Yılda en bir defa olmak üzere mahalli idareler ile birlikte ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı temizlik etkinliğinin düzenlenmesi

3) Her iki yılda bir kere olmak üzere ilgili STK'ların katılımı sağlanarak deniz dibi temizlik faaliyetleri/etkinliğinin gerçekleştirilmesi

4) Her yıl tüm çalışanlarına deniz kirliliği ve deniz çöpleri konusunda, eğitim verilmesinin sağlanarak sıfır atık mavi kültürünün oluşturulması

5) Tesis sınırları içinde çalışanların rahat ulaşacağı en az dört farklı noktada deniz çöpleri konusunda farkındalık oluşturacak afiş, broşür gibi görsel materyalin temin edilmesi

6) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

SAHİL GÜVENLİK
BATI MARMARA
GRUP
KOMUTANLIĞI

[illegible]

4) Sorumluluk bölgelerinde yer alan tüm yolların ve çevresinin etkin bir şekilde temizlenmesi ve kara yolları sınır çizgisi içinde yer alan tüm katı atıkların toplanarak su kaynaklarına etkisinin azaltılması, karayolu kaynaklı deniz çöprü oluşumunun engellenmesi

5) Yollar ve caddelerde mümkün olduğu kadar fazla katı atık yakalamak için yağmur suyu drenaj kanallarının nehirler veya kolları ile birleştiği yerlere ızgaralar veya uygun katı atık tutucu ağ yerleştirilmesi ve bu ızgaraların tıkanmalarını ve taşmalarını önlemek için düzenli olarak temizliğinin sağlanması

6) İlgili STK'ların katılımının sağlanarak deniz dibi temizlik faaliyetlerinin düzenlenmesi

7) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

ÇANAKKALE
BELEDİYE
BAŞKANLIĞI

1) Her yıl en az iki defa olmak üzere öğrenci ve ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı alanları ve bu kıyı alanları ile bağlantılı yerüstü su kaynakları (dere) etrafında temizlik etkinliğinin düzenlenmesi

2) Sorumluluk bölgelerinde yer alan cadde ve sokaklara ait tüm yolların ve çevresinin etkin bir şekilde süpürülmesi ve yol kenarlarında yer alan tüm katı atıkların toplanması

3) Yollar ve caddelerde mümkün olduğu kadar fazla katı atık yakalamak için yağmur suyu drenaj kanallarının nehirler veya kolları ile birleştiği yerlere ızgaralar veya uygun katı atık tutucu ağ yerleştirilmesi ve bu ızgaraların tıkanmalarını ve taşmalarını önlemek için düzenli olarak temizliğinin sağlanması

4) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

TÜM İLÇE
BELEDİYELERİ

10

90

- 1) Kendi alanlarında ve çevrelerinde biriken deniz çöplerinin toplanması/toplatılması ve kategorize ederek ayrıştırılması, geri kazanımı ve/veya bertarafının sağlanması
- 2) Yılda en az bir defa olmak üzere mahalli idareler ile birlikte ilgili STK'ların katılımı sağlanarak kıyı temizlik etkinliğinin düzenlenmesi
- 3) Her iki yılda bir kere olmak üzere ilgili STK'ların katılımı sağlanarak deniz dibi temizlik faaliyeti/etkinliği gerçekleştirilmesi veya gerçekleştirilmesi için gerekli desteklerin sağlanması
- 4) Her yıl tüm çalışanlarına deniz kirliliği ve deniz çöpleri konusunda, eğitim verilmesi sağlanarak işletmelerinde sıfır atık mavi kültürünün oluşmasının temin edilmesi
- 5) Tesis sınırları içinde çalışanların rahat ulaşacağı en az dört farklı noktada deniz çöpleri konusunda farkındalık oluşturacak afiş, broşür gibi görsel materyalin temin edilmesi
- 6) Tüm kıyıl/liman tesisleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan formata göre 3 aylık Faaliyet Raporunu hazırlayarak en geç her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının ilk haftasında üst yazı ile Çanakkale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesinin sağlanması

KIYI TESİSLERİ

X X X X X X X X X X X

7. GENEL DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR

2025-2029 yıllarına ait ikinci Çanakkale İli Deniz Çöpleri İl Eylem Planı 10.06.2019 tarih ve 2019/9 sayılı Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi gereğince hazırlanmıştır. Deniz çöplerinin oluşumundan bertarafına kadar olan süreçte ekolojik denge ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı vb. çalışmalarının düzenli ve sürekli bir şekilde yapılabilmesiyle takibinin sağlanması için gereklidir.

Deniz çöpleri ile etkin bir mücadele yapmak amacıyla atıkların kaynağında azaltılması, oluşan deniz çöplerinin temizlenmesi ve oluşumunun önlenmesine yönelik çalışmaların ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte yapılması, ihtiyaç duyulan sosyal ve kültürel alt yapının güçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması, bu kapsamda, Marmara Denizi ve Ege Denizi'ne kıyısı olan ilçe ve belde belediyelerinin ortak çalışma toplantıları yapması, özellikle vatandaşın kaynaklanan atıkların engellenmesi için bilinçlendirme faaliyetlerinin yapılması, atık oluşumunun önlenmesi için israfı önlemeye yönelik teşvik edici çalışmalarda bulunulması, sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılması ve bu konudaki farkındalığın artırılmasına yönelik eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yapılması, deniz yüzeyi ve deniz dibi temizlik çalışmalarının aktif olarak gerçekleştirilmesi ve toplanan çöplerin karakterizasyonlarının yapılması ve elde edilen sonuçların ilgili alanlarda değerlendirilmesi, temizlik faaliyetleri sonucunda toplanan deniz çöpu miktarlarının kayıt altına alınarak takip edilmesi önerilmektedir. Plajlarda yapılan çalışmalara ek olarak tüm plajlarda mavi bayrak şartlarının sağlanması bu plajlarda deniz çöplerinin yönetiminin yapılmasına katkı sağlayacaktır.

Planın sürdürülebilir olması bakımından tüm paydaşların Tablo 14'te yer alan iş termin planında verilen görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi, yapılan çalışmaların ayrıntılı olarak Komisyon'la paylaşılması ve koordineli çalışılması gerekmektedir. Eylem Planı'nda yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde yaşanan sorunlar, plandan sapma olması durumunda; nedenleri ve bu sapmaların bir sonraki yıl içerisinde telafi edilmesine yönelik alınacak önlemlerle ilgili Valilikçe telafi faaliyetleri belirlenecektir.

8. TABLO LİSTESİ

Tablo 1: DÇEP Komisyon Üyeleri Listesi

Tablo 2: Çanakkale İline Ait Nüfus ve Yerleşim Bilgileri

Tablo 3: Denize Doğrudan ya da Dolaylı Deşarj İhtimali Olan Sanayi Tesislerinin Listesi

Tablo 4: Yerleşim Birimleri

Tablo 5: Limanlar, Marinalar, Balıkçı Barınakları

Tablo 6: Su Ürünleri Yetiştiriciliği Tesisleri

Tablo 7: Dere ve Nehirlerin Listesi

Tablo 8: Kıyılarının Listesi

Tablo 9: Plajlar ve Temizlik Faaliyetleri

Tablo 10: Deniz Yüzeyinde Biriken Çöp Alanları Listesi

Tablo 11: Deniz Dibi Biriken Çöp Alanlarının Listesi ve Risk Derecelendirmesi

Tablo 12: Halkın Bilinçlendirilmesi Hakkındaki Çalışmalar

Tablo 13: Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı Hakkındaki Çalışmalar

Tablo 14: İş Termin Planı

9. ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Çanakkale İli Sınırları

Şekil 2: Çanakkale Deniz Çöpleri Eylem Planı Coğrafi Kapsamı

Şekil 3: Çanakkale Belediye Başkanlığına Ait Çalışmalar

Şekil 4: Kepez Belediye Başkanlığına Ait Çalışmalar

Şekil 5: Biga Belediye Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Kıyı Temizliği Çalışması

Şekil 6: Çan Belediye Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Temizlik Çalışmalarına Dair Google Earth Ekran Görüntüsü

Şekil 7: Ezine Belediye Başkanlığına Ait Çalışmalar

Şekil 8: Gökçeada Kefaloz Plajı Kıyı Temizliği Yapılan Alan

Şekil 9: Gökçeada Yıldız Koyu Kıyı Temizliği Yapılan Alan

Şekil 10: Akçansa Çimento San. Ve Tic. A.Ş. Tarafından Kıyı Temizliği Yapılan Alan

Şekil 11: Cenal Elektrik Üretim A.Ş. Tarafından Gerçekleştirilen Temizlik Çalışmalarına Ait Google Earth Ekran Görüntüsü

Şekil 12: Gestaş Deniz Ulaşım Turizm Tic. A.Ş. Tarafından Temizliği Yapılan Alanlara İlişkin Google Earth Ekran Görüntüsü

Şekil 13: İçdaş Liman-1 Kıyı Şeridi

Şekil 14: İçdaş Liman-2 Kıyı Şeridi

Şekil 15: Çanakkale İli Uzun Yıllar Aylık Ortalama Fırtınalı Gün Sayısı Verileri

Şekil 16: Çanakkale İli Uzun Yıllar Hakim Rüzgar Yönü Verileri

Şekil 17: Çanakkale Boğazı Akıntı Yönü Haritaları

Şekil 18: Çanakkale İli Üst-Alt Akıntı Yönü Verileri

Şekil 19: Merkez, Eceabat, Gelibolu, Biga, Lapseki İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

Şekil 20: Bozcaada, Ezine ve Ayvacık İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

Şekil 21: Merkez, Eceabat, Ezine, Gökçeada ve Bozcaada İlçeleri Deniz Kıyıları Kirlilik Yoğunluk Haritası

Şekil 22: Tabaklar Deresi Temizlik Çalışmaları

Şekil 23: Çanakkale Belediye Başkanlığı Tarafından Gerçekleştirilen Kayalık Temizlik Çalışması

Şekil 24: Çanakkale İli Kıyı Kenarında Yapılan Temizlik Çalışması

Şekil 25: Çanakkale İli Yürüyüş Yolunda Yapılan Temizlik Çalışması

Şekil 26: Çanakkale İli Deniz Dibi Temizliği

10.REFERANS LİSTESİ

- (1) İnandık, 1964.
- (2) Çanakkale İli Çevre Durum Raporu, 2023.
- (3) Çanakkale Meteoroloji Müdürlüğünden elde edilen veriler.
- (4) Çanakkale Tarım ve Orman Müdürlüğünden elde edilen veriler.
- (5) Ilgar, RÜŞTÜ. "Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi: Çanakkale Örneği." In Current Debates on Social Sciences 5 Human Studies, 413-438. Ankara: Engin Yayıncılık, 2020.
- (6) İlgili Kurum ve Kuruluşlardan alınan bilgiler.